

MARIBORSKI

VEČERNIK

Cena 1 Din

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Grajski trg 7 / Tel. uredništva in uprave 24-55
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 din, dostavljen na dom 12 din / Oglasi po ceniku / Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.409

Plzenjska tragedija

Ravno te dni, ko je veliki državnik predsednik češkoslovaške vlade dr. Hodža pričel nekakšne predrazgovore s predstavniki narodnih manjšin v bratski češkoslovaški republiki, da se bodo lahko že prihodnji teden pričela pogajanja glede narodnostnega statuta, ko je torej praska vlada pokazala toliko širokogrudnega reševanja aktualnih problemov kakor ne zlahka katera druga vlada pod božjim soncem, se bliža obletnica, ob kateri se nam nehoti poživlja spomin na tiste strahote, ki jim je bil v nedavni preteklosti izpostavljen ves slovanski rod na področju bivše monarhije ob Donavi. Ob tej obletnici si lahko predočimo zanimivo paralelo: Kako je bilo nekoč in kako je danes, kako se hudobija preteklosti plačuje s slovansko odpustljivostjo in prizanašanjem. Kaže nam pa tudi ta obletnica, skozi koliko gorja je moral bratski češkoslovaški narod, da je zorel v svobodo.

Bilo je 21. junija 1918 v slavnem Plznu. Dvajset let poteka od dogodka, ko je avstrijska soldateska pobila v Plznu pet čeških otrok, starih 11 do 14 let, ker so prosili kruha. Omenjenega dne so namreč peljali madžarski vojaki, s katerimi je bila tedaj vsa Češka preplavljena, kruh iz pekarne v Skodove tvornice. Okoli madžarskih vojakov se je nenadno zgrnila množica do smrti lačnih otrok, ki so pričeli vpiti: »Dajte nam kruha!« Policiji se ni posrečilo, da bi razgnala otroke. Pojavil se je pred njimi nadporočnik Wirfel, plzenjski Nemec, ki je dal vojakom povelje, naj streljajo. Hip zatem je pretresla ozračje razantna salva, sredi ceste je obležalo v lastni mladi krvi petero nedolžnih otrok, ki so žrtvovali svoja življenja, ker so bili lačni in ker so v lakoti prosili kruha. Mesto kruha pa je avstrijsko madžarska soldateska vsipala nanje svinčene kroglice.

Tragični plzenjski dogodki 21. junija 1918 so plzenjsko občinstvo silno razburili. Ogorčenje je zadobilo takšne oblike, da se je nadporočnik Wirfel v zadnjem trenutku rešil pred svetim gnevom plzenjskega meščanstva in da se je njegova rodina morala izseliti iz mesta. Mlade žrtve so pokopali v skupnem grobu, na mestu tragedije pa je bila postavljena spominska plošča, ki naj priča zgodovini o nečloveškem barbarstvu, ki ga je izvršila avstrijsko madžarska soldateska nad petero nedolžnih čeških otrok.

Ta primer kaže, kako ogromne so bile žrtve bratskega češkega naroda za svobodo in samostojno državno življenje. Plzenjska tragedija pa ni edini primer brezsrčne krutosti, pod katero je moral trpeti ves slovanski rod, bivajoč na ozemlju propadle monarhije. V Orlovi so bili zaprti češki srednješolci. Ti srednješolci so se morali na povelje proslulega »kravačevega« generala Matuschke sprehajati po dvorišču, ko so tamkaj obešali razne politične osumljence. Takšnega sadističnega cinizma je bila deležna češka mladina, ki je tudi bila v množici internirana, ker je neustrašno izpričevala svoje rodoljubno, toplo slovansko srce. Posledice teh internirancev po raznih taboriščih pa čutijo številne žrtve vnebovpijajočega terorja dunajsko budimpeškega režima še danes.

NOVI MADŽARSKI TISKOVNI ZAKON.

BUDIMPEŠTA, 18. junija. Včeraj je stopil v veljavo novi madžarski tiskovni zakon, ki vsebuje med drugim določbo, da se potek o sodnih razpravah ne sme priobčiti, če vloži proti temu svoj veto državni tožilec oziroma branilec.

Italijanski tisk ob Dr. Stojadinovićevem obisku v Benetkah

RIM, 18. junija. (Avala.) Ves italijanski tisk se peča z obiskom jugoslovenskega ministrskega predsednika in zunanjega ministra dr. Milana Stojadinovića v Italiji. Listi poročajo izčrpno o sprejemu, ki ga je bil deležen dr. Stojadinović v Italiji in pozdravljajo ob tej priliki ozko prijatelj-

stvo med Italijo ter Jugoslavijo. Listi poročajo, da sta se včeraj dr. Stojadinović in zunanji minister grof Ciano kopala v morju. Italijanski tisk tolmači ta poset predsednika jugoslovanske vlade kot logična posledica prijateljskega sosodstva med Italijo in Jugoslavijo.

Dr. Seyss-Inquarta bodo premestili v Nemčijo?

Radi nasprotstva do Bürckla in skupine okoli Leopolda

PARIZ, 18. junija. Zadnje dni se opaža, da posveča pariški tisk dogodkom v Nemčiji večjo pažnjo. Zelo važno je poročilo »Oeuvra« o novi veliki aktivnosti na polju oboroževanja. Uvodoma komentira list pomirjenje med kancelarjem Hitlerjem in generalom Fritschem, ki je bil svojčas odstranjen. Domnevati je, da se želi Hitler na ta način pomiriti z rajshverom ter pripisujejo temu dogodku v Berlinu veliko pomembnost. Hitlerja so pridobili za to pomirjenje generali v teku seje, ki je bila v Berlinu po njegovi vrnitvi iz Berchtesgadna. Tudi so generali uspeli v tem, da se vojaški material, ki ga je Nemčija nagrmadila v Španiji, izkoristi tako, da bi se čim uspešneje podprla italijanska prizadevanja, da se špansko vprašanje likvidira čim preje s popolno blokado. Londonski vojaški strokovnjaki spravljajo ta poročila v zvezo z velikim potovanjem maršala Göringa v zapadne dele Nemčije, na področju od Saarbrückna do Kölna. Namen tega potovanja je tudi naziranje utrd in zapadu. Zdi se, da se bodo stari načrti revdirali in da se bodo utrdb modernizirale. V Nemčiji danes nikdo več ne verjame, da bi Anglija v primeru vojnega konflikta ostala nevtalna. Sedaj je popolnoma ponehal odpor onih, ki so smatrali, da je gradnja obalnih trdb napram Angliji nepotrebna. Vsebolj se uveljavlja prizadevanje, da se takšne utrdb čimprej izgradijo. Z druge strani pa se posveča v francoskem tisku precejšnja pozornost pojavom nezadovoljstva v Avstriji.

»Figaro« piše, da je imela dunajska telovska »Procesijo« je vodil kardinal Innitzer, o katerem pravijo, da je po avstrijski priključitvi postal za najmanj 10 let starejši. Značilno pa je, da se je samo eden stari general upal korakati v procesiji v bivši avstrijski generalni uniformi. Iz Berlina so poročali, da bo Innitzer pozvan v Berlin. Na drugi strani pa pričakujejo za danes Hitlerjevega obiska na Dunaju. Čuje se, da želi Hitler napraviti red med avstrijskimi narodnimi socialisti, ki so radi tega, ker so bila vsa vodilna mesta poverjena Prusom, četudi so bila njim obljubljena. Tudi se čujejo govornice, da bo veliko število vodilnih avstrijskih funkcionarjev premeščenih v Nemčijo.

LONDON, 18. junija. Tudi londonski tisk se izčrpno peča z nezadovoljstvom avstrijskih narodnih socialistov. »News Chronicle« poroča, da v Avstriji protiprusko razpoloženje zelo narašča. Vzrok je v tem, ker so vsa važnejša mesta v Avstriji zasedena po Nemcih ali avstrijskih narodnih socialistih, ki so bili pregnani v Nemčijo. Pojavlja se tudi nezadovoljstvo radi podražitve živil. »Daily Telegraph« poroča, da bo poleg velikega števila avstrijskih narodno-socialističnih funkcionarjev premeščen v Nemčijo tudi dunajski državni namestnik dr. Seiss-Inquart, ki je nasprotnik komisarja Bürckla, pa tudi nasprotnik starih avstrijskih narodnih socialistov okoli kapetana Leopolda.

Hoangho je znova preplaval 1500 vasi

SANGHAI, 18. junija. Hoangho, ki radi trajajočega deževja stalno narašča, je v zadnjih 48 urah znova poplaval 1500 vasi in naselbin, tako da molijo preko vodne površine le vrhovi streh in vaških pagod. 700.000 ljudi je brez strehe. Japonska letala krožijo nad poplavljenimi kompleksi

ter opazujejo tek reke in naraslih voda. Japonski letalci mečejo na številna mesta ob lunghajski železnici, kjer so Kitajci obdani po vodi, živila, prav tako posameznim japonskim oddelkom. V teku so priprave, da se reši življenje ogroženih ljudi.

Akcijska zaščita nezavarovanih mest pred letalskimi napadi

PARIZ, 18. junija. Angleška vlada je po svojem pariškem poslaniku Phippsu poročila francoskemu zunanjemu ministru Bonnetu spomenico, ki se nanaša na bombardiranje nezavarovanih mest. V tej spomenici se omenjajo ukrepi v svrhu preprečitve zračnih napadov na nezavarovana mesta in na neprizadeto civilno prebivalstvo. Med drugim vsebuje spomenica predlog, da se organizirajo posebne nevtralne komisije, ki naj se pošljejo v Španijo in Kitajsko, ki naj ugotovijo, ali so bombardiranja iz vojaško strateških važnosti, nujno potrebna.

TOKIO, 18. junija. Sovjetska unija je po svojem odpravniku poslov izrekla pri ja-

ponski vladi protest radi bombardiranja kitajskih mest. Japonska vlada je sovjetsko intervencijo odklonila v najostrejši obliki ter izjavila, da odreka Tokio sovjetski vladi pravico k temu koraku. Sicer pa so bila po Japoncih napadena mesta moč no utrjena.

USODEN ORKAN BESNI PREKO MADŽARSKÉ.

BUDIMPEŠTA, 18. junija. Preko Madžarske je zadivjal preteklo noč orkanski vihar, ki je povzročil ogromno škodo. 6 oseb je strela ubila, veliko število ljudi pa je bilo ranjenih.

Pabeski

Kruh bo dražji

»Del. pol.« poroča v št. 54: »Z žitnih tržišč v Vojvodini prihajajo za konzumente malo razveseljive vesti. Cena pšenice se ponovno dviga. Po majhnem padcu sredi maja je sedaj ponovno narasla na din 245 za 100 kg, torej na višino, ki jo je dosegla okrog 9. maja t. l. Cena moki 0g pa je poskočila na Din 360 za 100 kg postavno mlin v Bački. To se pravi, da je cena moki poskočila od Din 340 na Din 360, torej za Din 20 nad ceno, po kateri so tržili moko mlini 12. maja, ko je dosegla najvišjo ceno in potem padla. Jasno je, da bo moka v nadrobni prodaji porasla ogromno, ker se podraži za stroške prevoza in pa za zaslužek, ki ga imata veletrgovci in prodajalec. Kot vzrok novemu porastu cen se navaja, da je vlada sicer sklenila uvoziti 1000 vagonov pšenice, da pa je ostalo samo pri sklepu in da »Prizad« tega sklepa enostavno ni izvršil. Nadaljna posledica neizvršitve sklepa o uvozu pšenice iz inozemstva bo, da se bo ponovno podražil kruh, da bo reven konzument ponovno moral plačati tribut spekulantom in nategniti svoj pas, da bodo matere mogle dati svojim otrokom še manj kruha kot doslej. Kaj naj rečemo na vse to? Ali res ni nikogar, ki bi zaščitil konzumenta? Ali res ni mogoče, da se prepreči spekulacija s kruhom?«

Pogreta resnica

V št. 24 poroča »Kmetijski list«: »Pogreta resnica. Beograjsko »Vreme« je pred časom poročalo, da je okrožno sodišče v Dubrovniku oprostilo vsake kazni mizarja Kolendića, ki je v cerkvi med pridigo protestiral pri onem deku pridige, kjer se je čisto videla politična tendenca pridigarja. Branilec obtoženca, ki ga je bilo prvostopno sodišče obsodilo na 300 din denarne kazni, je zastopal stališče, da je pridigar, ki je v svojo cerkveno pridigo vnašal politične momente, stvarno žalil versko čutvo obtoženca in na ta način prenehal vršiti svojo duhovniško dolžnost in posvečeno službo. Vsekakor zanimiva in vrlo poučna sodba z oziroma na prilike, ki so ponekod v naši državi. Cerkev naj služi le Bogu, posvetne stvari in politika spadajo drugam. Jaz sem to naglašal vedno in povsod — pa sem nalletel v največ primerih na gluha ušesa, da ne rečem na hudo reakcijo.«

Potem še sladkor...

»Del. pol.« poroča v št. 55: »Letos še ne, kakor trdijo sladkorne tovarne, pač pa mogoče prihodnje leto. Zakaj? Sladkorne tovarne so prišle kmetovalce, da so posestve sladkorne repe omejili od 35.000 hektarjev v prejšnjih letih na 15.000 hektarjev lani, tako, da se je pridelalo samo 3300 vagonov sladkorja, pora bilo pa vse zalogo, ker je konzum sladkorja dosegel višino 7600 vagonov. Za vsem tem tiči grda spekulacija mednarodne organizacije sladkornih baronov, ki predpisujejo višino produkcije posameznim državam in pa prizadevanje domačih sladkornih baronov, da preprečijo padec umetno podržanih visokih cen sladkorja. Naj se ne ne zgodi s sladkorjem tako, kot se je zgodilo s pšenico, da bi šele po toči zvonili. Mnenja smo, da je vprašanje zadostne preskrbe s sladkorjem tudi državno obrambenega začaja.

Naraščanje cen pšenici in moki niti najmanj ne razburja takozvanih glasil bivše »Slovenske ljudske stranke«. O tem poglavju pišejo ti listi samo kje na zadnjih straneh in pod kolikor mogoče

Anči Kramerjeva

Sinoči je prenehalo biti zlato, plemenito srce gospe Anči Kramerjeve, soproge ministra in senatorja dr. Alberta Kramerja. Četrto stoletje je stala ob strani svojemu možu, vzorna življenjska družica, ki si je s svojo plemenitostjo, srčno kulturo, dobrotljivostjo in ljubeznivostjo pridobila širok krog čestilcev, prijateljev in prijateljic. Po rodu je bila Pražanka, ob strani svojega moža pa je z vsem svojim bist-

vom proniknila v naše življenje in razmere ter vzljubila Slovence in jugoslovenski narod.

Jutri v nedeljo ob 1/2 5. pop. bodo nepozabno, plemenito pokojnico pokopali v Ljubljani na pokopališču pri Sv. Križu. Svetlo in trajno bo živel spomin na dobro, vzorno ženo v srcih vseh, ki so jo poznali in ljubili. Žalujemo svojcem naše globoko, iskreno sočutje!

Naše morje

Ob 15 letnici Jadranske straže v Ptuj

Letos poteka 15. leto, odkar se je ustanovila na naši najskrajnejši severni meji »Jadranska straža« z namenom, da čuva in brani ob naši meji težko pridobljeno svobodno morje in da širi med ljudstvom, zlasti pa med mladino propagandno za spoznavanje tega morja ter nacionalnega obeležja za močno vojno in trgovsko mornarico.

Leta 1923 je na pobudo takratnega glavnega odbora JS v Ljubljani prevzel poverjeništvu za Ptuj in okolico sedanji tajnik g. Christof Bogomir, ki je zbiral člane ter izvršil vse predpriprave za ustanovitev krajevnega odbora. Bilo je to takrat težavno delo, saj je bila organizacija JS v tukajšnjih krajih še popolnoma neznana. Kljub vsem težavam je uspelo, da je bil že dne 26. oktobra 1923 ustanovni občni zbor, katerega je vodil takratni okrajni glavar v Ptuj g. dr. Pirkmajer Otmar, sedanji podban v pokoju. Ustanovnega občnega zbora se je udeležil tudi takratni predsednik glavnega odbora JS v Ljubljani g. dr. Marn Rudolf, načelnik oddelka za trgovino, obrt in industrijo v pok. Ob ustanovitvi te patrijotične organizacije je štela tukajšnja podružnica samo 56 članov, število, ki je ravno zadoščalo, da se je v smislu obstoječih pravil lahko ustanovil krajevni odbor. Z vztrajnim delom prvo izvoljenega odbora pod predsedstvom magistratnega ravnatelja g. Zavatlala Mihaela se je članstvo od leta do leta dvigalo. Prvi predsednik g. Zavatlal je vodil predsedstvo do 21. II. 1926. Od tega dne je prevzel predsedstvo g. dr. Bratina Zvonko, sedanji sreski podnačelnik v Varaždinu. Pod njegovim predsedstvom se je pričela podrobna propaganda in organizacija podmladkov na šolah. Delo je bilo ogromno, trud pa ni bil zaman, saj se je na vseh šolah v ptujskem srezu ustanovil Podmladek JS. S tem je bil odbojni cilj na organizacijskem polju dovršen. Po odhodu g. dr. Bratine je prevzel leta 1935 predsedstvo takratni tukajšnji mestni poveljnik major Manojlovič Pavel, sedaj podpolkovnik v Šabcu. Pod njegovim predsedstvom se je krajevni odbor finančno zelo opomogel, tako da je leta 1936 v mesecu juniju že lahko razvil svoj prapor, ki je bil med prvimi na teritoriju mariborskega oblasnega odbora. Po njegovi premestitvi v Šabac pa vodi od leta 1937 predsedstvo g. Jerše Ladislav, davčni inspektor v pokoju. V odboru pa sodelujeta že od vsega početka, tedaj polnih 15 let, ga. Fermevc Mirka, odvetnikova soproga, ki je bila tudi kumica društvenemu praporu in pa g. Christof Bogomir, ki vodi že vso

to dolgo dobo tajništvo. V odboru pa so še komandant mesta major Markovič, dr. Remec, dr. Visenjak, Pretner, Hasl, Senčar, Funk, Vobner, Krajnc, prof. Veselko.

Tukajšnji krajevni odbor je imel že zelo lepe vidne uspehe. Tekom 15 let je zbral din 128.147,80 denarnih sredstev, ki so se vporabila za podporo podmladkom JS za letovanje in ekskurzije na morje, izvzemši prispevke, ki jih mora odbor odvajati oblasnemu odboru. Odbor je zbiral sredstva, da je lahko čim več nudil mladini, kateri je neobhodno potrebno, da spozna naše morje, ga vzljubi in vidi. Od leta 1923, ko je bilo komaj 56 članov, se je njih število pomnoževalo, tako da je danes pri krajevnom odboru organiziranih 384 članov, brez članstva

Spodnja gibanje

Olimpijski dan 1938

Jugoslavija se letos pripravlja, da svečano proslavi olimpijski dan. Tudi mariborski krajevni odbor je pripravil zelo obsežen in pester spored, na katerem bodo sportniki vseh panog in naše Sokolstvo dokumentirali svojo sportno zrelost in razumevanje ideje olimpizma. Kot uvod v Olimpijski dan prireja Mestno olepševalno društvo v mestnem parku v soboto, dne 18. t. m. ob 20.30 uri olimpijski koncert, pri katerem bo igrala vojaška godba izbrane slovanske skladbe.

V nedeljo 19. t. m. prične ob 8. uri na stadionu propagandni teniški turnir najboljših igralcev vseh domačih klubov. Ob 9. uri se izvede nogometni brzoturnir mladinskih moštev. Igrajo tekme 2×20 minut. Ob 11. uri bo šefetni tek lahkotatletov skozi mesto: start Ljudski vrt - cilj Trg svobode. Ob 11.30 uri bodo naši avtomobilisti in motociklisti izvedli propagandno vožnjo po mestnih ulicah. — Popoldne ob 15. uri je start za olimpijsko kolesarsko dirko pred Stadionom na Tržaški cesti. Proga vodi do Sp. Poljskave in nazaj pred igrišče SK Železničar (Stadion). To 30 km progo bodo tekmovalci predvidoma absolcirali v cca. 1 uri. Ob 16. uri prične ogometni turnir I. moštev mariborskih klubov, igrajo se tekme po 2×20 min. Nasprotniki so: 1. par ISSK Maribor: SK Slavija, Pobrežje, 2. par: SK Železničar: SK Rapid. 3. par: premaganka. 4. par: zmagovalca. V odmoru nasto-

Domači razgledi

Maistrov borec leta 1918 in danes

Prejeli smo sledeče značilno pismo, ki nam jasno kaže, s kakšnimi prilikami se morajo boriti naši Maistrovi borci 20 let po osvobojenju:

Leta 1918, ko je šlo za usodo Maribora in naše severne meje, sem bil med prvimi, ki sem se stavil na razpolago g. generalu Maistru in pomagal izbojevati priključitev Maribora Jugoslaviji, tvega-joč vse, tudi življenje, za svobodno Jugoslavijo in jugoslovanski Maribor, kljub temu, da sem imel ženo in deco. Nisem niti od daleč pomišljal na to, ali bom za to kdaj imel tudi kakšne osebne koristi.

podmladka. Od teh članov je 11 podpor-nih članov. Zanimiva je statistika članstva, iz katere izhaja, da je število članstva takoj naslednje leto po ustanovitvi naraslo na 212 članov. Do leta 1929 je nato članstvo nazadovalo in je bil tega leta najnižji stalež in sicer samo 169 članov. Odtlej pa je število članstva zopet naraščalo ter je doseglo leta 1933 rekordno število, ko je bilo vpisanih in plačujočih članov 485. Od leta 1933 pa do danes pa je število članstva le neznatno nazadovalo. Iz tega sledi, da so ostali zvesti stražarji tudi javni nameščenci, saj vemo vsi, da je bil ta stan najhuje prizadet z redukcijami plač.

Svoj jubilej 15-letnega naporega dela bo »Jadranska straža« proslavila v nedeljo 19. junija t. l. na dostojen in lep način. V mestnem parku ob Dravi priredi veliko »jadransko slavo« z veliko iluminacijo parka in umetelnega ognja na Dravi. To bo ena največjih prireditev v Ptuj, kar se jih je vršilo. Zagotovljeno je, da bodo obiskali to prireditev tudi bratski odbori JS iz bližnjih krajev. Udeleži pa se naj te prireditve tudi ostalo občinstvo, da se s tem oddolži velikemu delu, ki ga je tukajšnji odbor izvršil za naše morje. Čisti dobiček je namenjen naši mladini za letovanje na morju. Zavedajmo se, da uporablja tukajšnji odbor ves razpoložljiv denar samo za propagando našega morja po mladini, ker s to podporo obišče naše morje do 100 otrok letno.

Odboru »Jadranske straže« v Ptuj, ki je hotel kar molče preko tega jubileja, saj je bil tako skromen, da tega niti na lepakih ni oznanil, iskreno čestitamo k njegovemu lepemu jubileju z željo, da bi tudi v bodoče izvrševal težko nalogo po začrtani poti! Čuvajmo naše morje!

pijo lahkoatleti v sledečih disciplinah: tek 100 m, skok ob palici, skok v daljino, tek 1000 m, štafeta 400×300×200×100 m, — Sledi nastop Sokola in zaključne igre teniškega turnirja.

Sigurno bo pestri spored privabil velike množice sportu naklonjenega občinstva na razne prireditve. Popoldne se bo izvedla nabiralna akcija ter bodo sportnice in sportniki, kakor tudi Sokoli prodajali posebne olimpijske značke.

Danes (sobota, 18. junija) »Olimpijski koncert« Olepševalnega društva v Mestnem parku (od 20.30 do 22.). Spored: 1. Suk: V nov život. Koračnica. 2. Parma: Triglavske rože. Valček. 3. Gervais: Crnogorka Overtura. 4. Zajc: Nikola Šubić Zrinski. Fantazija. O d m o r. 5. Muhvič: Od Triglava do Balkana. Karišik. 6. Čajkovski: Trepak. 7. a Jankovec: Kukačka. Valček. b Poncar: Ja nemam nic. Polka. 8. Aust: Sa zajedničkim snagama. Koračnica. Igra vojaška godba pod vodstvom kapelnika g. Jiranka. Nocoj vsi v mestni park!

Jugoslovanski olimpijski odbor v Zagrebu je obvestil mariborski krajevni olimpijski odbor, da bo centralni odbor odlikoval tri prvoplasirane v vsaki sportni disciplini, ki se bo vršila ob priliki jutrišnjega olimpijskega dne, s krasnimi diplomami.

delo v kakšnem podjetju v Mariboru. Obrnil sem se ponovno na tehničnega vodjo nekega industrijskega podjetja. Ob-ljubil mi je sicer, da bo to storil, čim bo kakšno mesto prosto. Preteklo je sedaj že več ko pol leta. Vem pa pozitivno, da je bilo v dotičnem podjetju med tem časom sprejetih več sinov staršev brez vsakršne zasluge za našo severno mejo, za mojega sina pa se doslej še ni našel prostor. Fant pa me s trpkim obrazom sprašuje, kako je mogoče, da mu ne morem preskrbeti posla v tistem Mariboru, za katerega svobodo sem se leta 1918/19 med prvimi prostovoljci boril, da ne navajam še dalje svojega sodelovanja v bojih na Koroškem in na ostali naši severni meji. Kakšen udarec so takšna vprašanja za nacionalnega borca — očeta, če mora na slična vprašanja odgovore požirati! — Eden izmed mnogih Maistrovih borcev.

RENETA ima okus svežega sadja.

Novice z Murskega polja

Učenci Ljutomerske meščanske šole so pod vodstvom svojih učiteljev javno nastopili na sokolskem letnem telovadišču s pevskimi točkami in telovadnim nastopom. Telovadni nastop je pokazal, da se tudi v meščanski šoli goji telovadba v pravilnem tempu. Sodelovalo je 180 učencev, ki jih je številno občinstvo to-plo nagradilo s priznanjem.

K odkritju spomenika Viteškemu kralju. Odkritje spomenika Viteškemu kralju pri Sv. Juriju ob Ščavnici, ki je bilo 15. maja, je povsem dobro izpadlo. Odbor čuti prijetno dolžnost, da se vsem, ki so nas ta dan obiskali, kakor vsem, ki so za ta spomenik prispevali, pristrčno zahvaljuje. Odbor se dalje zahvaljuje vsem, ki so darovali vence ter slavnostnemu govorniku dr. Hešiču za njegov z ljubeznijo do domovine prežeti govor. Naknadno so še darovali: dr. Ivan Vuk, Ljubljana 100 din, Andrašič Ivan, vele-trгоvec Maribor 100 din, dr. Pavel Sokolov, zdravnik Sv. Jurij 100 din, Lojze Ilrašovec, višji žel. kontrolor Subotica 100 din, Ciril Mikl, š. upr. Ljutomer 100 din, Kocmut Marija, Sv. Jurij 100 din, Korošak Anton, Sv. Jurij 70 din, Klobasa K. 35 din, Žerjav Albert, Maribor 50 din, Matija Domanjko 50 din. Odbor se vsem darovalcem pristrčno zahvaljuje za darove, tiste, ki se še niso odzvali, pa prosi, da prispevajo, ker se še bo okoli spomenika uredila ograja.

Čebelarstvo predavanje. Preteklo nedeljo je bilo pod okriljem ZKD v Mariboru pri Mali Nedelji v Sokolskem domu čebelarstvo predavanje, ki mu je prisostvovalo nad 40 čebelarjev. Predavatelj g. Janko Belc je govoril o vseh najaktualnejših čebelarskih vprašanjih, čebelarski literaturi in zakonodaji. Številni čebelarji so se odločili, da bodo ustanovili svojo podružnico.

Sresko društvo JUU v Ljutomeru je ob zelo lepi udeležbi zborovalo v soboto v radenski šoli. Zborovanje je otvoril in vodil zaslužni predsednik g. Karl Mavrič. Pozdravil je sreskega šol. nadzornika g. Fr. Karbaša ter zastopnika Rdečega križa pri banski upravi g. Starmana. Nekaj toplih besed je naslovil na vpok. šol. uprav. g. Frana Zacherla, ki je obhajal pred nedavnim 70-letnico. Članstvo mu je navdušeno vzklikalo. V situacijskem poročilu je omenil med drugim obisk vodstva JUU pri ministru prosvete. Gdč. Senčarjeva je podala izčrpano blagajniško poročilo. Sledilo je poročilo iz narodne prosvete, ki ga je podal nadzornik g. Karbaš. O Podmladku Rdečega križa je poročal referent pri banski upravi g. Starmann. O pariški razstavi je predaval g. Vlado Porekar, ki je svoje zelo zanimivo predavanje ponazoril s slikami.

Strela je udarila v Trnovčaku v hlev ter ubila konja. V Krčeh pa je strela udarila v Nemčevo prešo, ki je zgorela.

Vprašanje.

»Mar ste v okoliščinah, da lahko vzdružujete družino?« vpraša skrbni oče ženinina svoje hčerke.

»Seveda sem.«

»Premislite si dobro, nas je namreč — šest.«

majhnimi naslovi. Na prvi strani in z velikimi naslovi poročajo samo o gladi in draginji v kakšnih drugih državah. Sicer pa, kaj bi se tudi razburjali. Zakaj hočete jesti kruh iz pšenice? To vedar ni potrebno! Ali niste čuli zadnje čase, da je pšenični kruh škodljiv ljudskemu zdravju? Draginja bo preprečila, da bi lahko miselno grešili nad lastnim zdravjem! Tako-le pravi »Slovenec« (št. 36): »... zopet višje cene pšenice in moke... Zaradi tega se konzum postopno orientira na koruzo, ki je v ceni ostala neizpremenjena.« Vidite, ljudje božji, kaj boste vzdihovali za drago pšenico! Koruzo kupujte in polento otepajte. Tako je z »ljudsko politiko« teh listov.

K resoluciji Legije koroških borcev v Ljubljani

Dne 3. aprila t. j. je na svojem občnem zboru pokazala »Legija koroških borcev v Ljubljani«, da se zaveda pravilno, kaj pomeni dobrovoljstvo, in kaj istemu pripada. To so pokazale druge države svojim dobrovoljcem že pred leti, radi česar se čudimo, da je to veliko vprašanje pri nas v Jugoslaviji še danes, ko proslavljamo dvajsetletnico, odprto.

Danes po 20 letih se dogaja, da morajo legionarji na svojih občnih zborih sprejemati resolucije, s katerimi se obračajo na najvišja mesta, da se jih tam usmilijo in jim pomagajo iz bednega stanja, v katerem se nahajajo in trpijo že celih 20 let. To se dogaja po dvajsetih letih, ko je skoraj polovica teh junakov že naredila svoj žalosten konec s tem, da se je preselila na drugi svet.

Tak žalosten slučaj se je pripetil dne 3. aprila t. l. v Ljubljani, da je morala »Legija koroških borcev« potom resolucije opominjati merodajne faktorje, da je to velevažno vprašanje še nerešeno, ter v tej resoluciji označila skromne zahteve onih, katerim gre zahvala, da imamo našo severno mejo tam, kjer je danes, da je Maribor jugoslovanski, da so bili ti borci izrazito prostovoljci, brez katerih Jugoslavija ne bi imela teh lepih slovenskih krajev. Takrat ob preobratu ni bilo na svetu oblasti, ki bi bila lahko kogar prisilila, da mora vstopiti. S tem je dokazano, da so ti borci vstopili prostovoljno kljub temu, da so bili po največ samo taki, ki so se iz svetovne vojne vračali, ter so se vsi najbolje zavedali, kaj ta vstop v jugoslovansko vojsko pomeni. Moramo se pa čuditi, kako je mogoče, da takim legionarjem ni že zdavnaj priznano dobrovoljstvo, tako da morajo sedaj po tolikem času stopiti ti dobrovoljci v novo borbo za dosego priznanja dobrovoljskih pravic. K tej ljubljanski resoluciji hočemo tudi Mariborčani spregovoriti.

Resolucijo, sprejeto dne 3. aprila t. l. v Ljubljani, v Mariboru pozdravljamo ter želimo, da se tudi »Zveza Maistrovih borcev v Mariboru« na svojem shodu, katerega bi si želeli čim prej, isti priključi z malenkostnimi dodatki.

Zalostno pač, pa resnično dejstvo je, da se najdejo med nami borci, ki so že več let brezposelni, takšni, ki propadajo po vagonih, barakah in vlažnih podkletnih stanovanjih, taki, ki od zore do mraka garajo za borih Din 18 dnevno. Pa vidimo v drugi vrsti take, ki ne vedo, kam z denarjem, ter zaslužijo lepe mesečne plače, če ravno krivično, ker so dvojni zaslužkarji z visokimi pokojninami. Radi tega bi k točki I. ljubljanske resolucije dodali: Da se mora vsem borcem za osvoboditev Koroške, bivše Štajerske, Prekmurja, Medjimurja, Maribora in drugih delov Slovenije ter njih potomcem prepustiti prednost pri sprejemanju v službo pri privatnih podjetjih, državnih in samoupravnih uradih ter pri javnih delih. Dvojni zaslužkarji z nad Din 1200.— mesečnih dohodkov naj se takoj zamenjajo s temi borci ali njih potomci.

Da se odpravijo krivice, ki so se godile

našim borcem v zadevi stanovanjskega vprašanja celih 20 let, da postane konkurenčno zmožen naš mali obrtnik, trgovec in gostilničar, da se pomaga našemu borcu kmetu, delavcu, nastavljenju itd. Iz vrst slabo obstoječih bi dodal k II. točki resolucije: Da se severnim borcem omogoči odprti račun za zidavo ali nakup manjših enodružinskih hiš, stavbišč ali zemljišč pri državnih privilegiranih bankah do vsote Din 50.000.— brezobrestno, od Din 50.000.— do 150.000.— po najnižji obrestni meri za dobo 20 let, s čimer si manjša podjetja lahko pomagajo do zmožnosti večjih naročil.

K III. točki resolucije: Da se vsem borcem, ki so od prevrata pa do 5. junija 1919 vstopili prostovoljno v vojaško službo (nemobilizirani), ter sodelovali pri osvoboditvi severnih krajev, prizna dobrovoljstvo z istimi pravicami in ugodnostmi, ki so jih deležni po zakonu iz leta 1928 slovenski in vsi ostali dobrovoljci, za kar hočemo takoj vložiti prošnje pri ministru vojske in mornarice in sicer po uradnem razglasu od 4. maja 1938 v fin. zakonu 1938/39 § 51, ki velja za vlaganje teh prošenj do konca meseca septembra 1938.

K točki IV. resolucije: Da se neodvisno od priznanja dobrovoljstva vnesejo v finančni zakon za leto 1939/40 sledeče točke: a) da se šteje državnim in samoupravnim uslužbencem dobrovoljcem za osvoboditev severnih krajev vojaška služba med svetovno vojno do vstetega leta 1920 po učinkovitem trajanju kot državna in samoupravna služba po §§ 113, 116, 120 in 124 zakona o uradnikih iz leta 1931 po ustreznih odredbah specialnih zakonov ne glede na čas vstopa v državno ali samoupravno službo.

b) da se šteje državnim in samoupravnim uslužbencem dobrovoljcem za osvoboditev severnih krajev čas prebit v vojaški službi med vojno do vstetega leta 1920 za odmero pokojnine, tako da se ta čas vojaške dobe šteje dvojno, ne glede na čas vstopa v državno ali samoupravno službo. Isto naj velja tudi za one, ki pridejo v te službe še sprejeti, katerim se naj v šteje tudi polovica one dobe med izstopom iz vojaške službe do dneva vstopa v državno ali samoupravno službo.

c) pod a in b našete ugodnosti naj se priznajo tudi mobiliziranim borcem za osvoboditev severnih krajev z razliko onim, ki so vstopili v državno ali samoupravno službo pred 1. aprilom 1938 ter odbiti zadnji odstavek b.

K točki V. resolucije: Vsem upokojenim oficirjem pred letom 1923, ki so sodelovali pri osvoboditvi severnih krajev, naj se pokojnina izenači po zakonu sedanjih pokojninskih predpisov.

K točki VI. resolucije: Spominska kolajna naj bo posebna za borce. Civilnim osebam, ki so sodelovale pri vzdrževanju miru in reda v Sloveniji, pa naj se podeli že obstoječa civilna odlikovanja.

K točki VII. resolucije: Da se dovoli severnim borcem 12 prostih voženj letno na železnici in ladjah v državi Jugoslaviji, za vse druge vožnje pa 50% popust.

K točkam VIII., IX., X. in XI. resolucije ni dodatkov, pač pa bi imel še nove točke in sicer: XII. Jugoslovanski dobrovoljec oziroma borec za osvoboditev severnih krajev naj se osvobodi davkov, če se izkaže, da dolguje večje vsote tako dolgo, da poravnava dolg, ostalim naj se pa nudi davčna olajšava.

XIII. da se vsem borcem za osvoboditev severnih krajev dovoli obrina pravica po njih željah in zmožnostih, če se s tem takemu borcu lahko eksistenčno pomaga do boljšega položaja.

Zahteve, ki so najskromnejše ter jih prinaša dobrovoljec po 20 letih radi tega, ker se ga doslej ni nihče spomnil, so tako lahko izvedljive, da je treba le malo dobre volje za izvedbo. Zato želimo, da skliče »Zveza Maistrovih borcev v Mariboru« velik shod svojih članov in somišljenikov, na katerem naj javno iznesejo svoje želje, pritožbe in prošnje ter potom resolucije prinesejo na najvišje mesto, ki bo sigurno vsaj delno uvidelo krivice, ki so se nam godile celih 20 let, ter da se tako iste popravi. S tem bomo podprli tudi delo Ljubljane in združeno dosegli to, kar nam po pravici že zdavnaj pripada.

Maribor, dne 16. junija 1938.

Kac Josip, kroj. mojster
Maribor, Slovenska 6.

Gospodarske beležke

Na petkov svinjski sejem v Mariboru dne 17. t. m. je bilo pripeljanih 116 svinj. Povprečne prodajne cene so bile: 5—6 tednov stare od 85—115 din za komad, 7—9 tednov 120—150, 3—4 mesece 170—240, 5—7 mesecev 300—430, 8—10 mesecev 440—500, 1 leto stare 710—820 din. Mesne cene: 1 kg žive teže od 6.50—7.75, 1 kg mrtve teže 8.50—11.25 din. Prodanih je bilo 69 rilcev.

Priloge za vinarski kongres, ki bo v nedeljo 19. t. m. v Gor. Radgoni so v polnem teku. Radg. vinarska podružnica pripravlja razstavo najboljših vin iz gornje-radgonskega okoliša, za popoldne pa priredi izlet z avtobusi na Kapelo, kjer bodo posetniki uživali krasen razgled iz te najlepše razgledne točke obmejnih Slov. gor. Obenem si bodo lahko ogledali tudi tamkajšnje banovinsko trsnico in njene vzorno urejene nasade. Posetniki naj se poslužijo nedeljskih povratnih kart na železnici.

Razne vesti

Francoska vojna mornarica v naših vodah. V ponedeljek 20. t. m. prispe na službeni obisk naši vojni mornarici francosko brodovje, ki križari po Sredozemskem morju. Posetilo bo med drugim Boko Kotorsko.

Ura.

Matija: »Gašper, posodi mi stotak. Gašper: »Zakaj pa?«
Matija: »Rad bi navil uro.«
Gašper: »Navil uro? In za to potrebuješ stotak?«
Matija: »Da, ker imam uro v zastavljalnici.«

Sokolske vesti

Vsesokolski zlet v Pragi ODHOD NARAŠČAJA.

Naraščajniki in naraščajnice Mariborske sokolske župe odpoštujejo na vsesokolski zlet v Prago v četrtek dne 23. t. m. Potovali bodo preko Čakovca, Koprivnice, Madžarske, Bratislave, Brna v Prago. Odhod iz Maribora je ob 11.38, prihod v Prago pa naslednji dan ob 15.30. Vodita naraščaj br. Hočevnar in s. Živičeva.

Vabilo na III. redni občni zbor »Sokolske planinske koče« r. z. z o. z. v Mariboru, ki se vrši v ponedeljek dne 20. junija 1938 ob 20. uri v restavraciji Narodnega doma. Bratje in sestre, tovariši zadržarji, udeležite se občnega zbora v čim večjem številu. Zdravo. Načelstvo.

RENETA vsebuje iste hranilne snovi kot sveže sadje.

Avtomobilisti pozor!

Sokolska četa pri Sv. Trojici v Slov. gor. odkrije v nedeljo, dne 19. junija 1938. ob 1/2 15. uri spomenik blagopokojnemu Kralju Aleksandru I. Odkritje bo na trgu ob sodelovanju vseh društev iz bližnje in daljne okolice. Radi velikega števila prijavitelcev bo trg popolnoma zaseden in v času odkritja ne bo niti avtomobilistom niti motornim vozačem mogoč nikak prehod preko trga Sv. Trojica v času od 14. do 16. ure. Avtomobilisti, kakor tudi motorni vozači, ki bodo ta dan vozili v smeri Maribor Radgona ali Radenci, se naprošajo, da usmerijo svoja vozila pri trgu Sv. Lenart na levo preko Porčiča, ne pa na desno proti Radehovi. Vozači iz Ptuja pa, da usmerijo svoja vozila preko Sv. Antona, odnosno pa preko Sv. Lenarta na Porčič. Avtomobilisti naj blagovolijo to upoštevati, kar bo lev njihovo dobro, da ne bodo s čakanjem po nepotrebnem trošili svojega časa. — Isto velja tudi za vozače iz obratne smeri.

Gospodinja

V vročin se kaj rada skisa goveja juha, ki si jo spravila za drugi dan. Primešaj k še vreli juhi žličico jedline sode, pa se ti ne bo skisala in na okusu nič izgubila.

Če meso diši, ga operi najprej v toplem gomoljčnem čaju, nato pa še v hladni vodi. Tako izgubi ves smrad.

Madeže od sadja odstraniš iz namiznih prtov serviet in belega perila sploh z limonovim sokom. Na suh madež otisneš sok limone; madež kmalu zbledi, in potem ga izpereš z milom in vodo.

Sadje je zdravilo za srce. Četudi je hranilna vrednost sadja zaradi velike množine vode v sadju manjša, vendar je sadje važno za človeško telo zaradi vitaminov in rudnin, ki jih vsebuje. Razni zdravniki naglašajo, da je uživanje sadja izvrsten pripomoček za okrepitev srca, ker spravlja sadje krvni obtok v red.

Darujte za azilni sklad PTL!

J. F.:

Tako živi Maribor

(Slika iz I. 2138).

»Kairska kri, kajpak!... A ko se boš srečale s pristnimi mariborskimi rožami, tako brhkimi kakor je krasna ta zemlja, vam bo to samoljubje splahnelo. Če niste še videle harmonije barv in simetrične popolnosti, vitkosti in nežnosti... in iskrenosti... in naravnosti... torej prave lepote... tedaj je, zdi se mi, vaš obisk tega mesta umesten...«

Tako šine našemu znanцу skozi one možganske celice, kjer tako potuhnjeno tiči oni del našega življenja, ki nosi čuden naziv, človekša slabost! Počasi stopa po udobnem stopnišču navzdol in ivo v drobnim slušalom navdušenje Kairčank nad Mariborom.

»Kaj pa onile plavajoči lijak?« izprašuje tenak glas skupini dodeljenega vodnika in posredno opozori tudi zamišljenega sociologa na to prikazen.

»Elektrombe, cenjene dame, za sanatorij »Sana«... za ono stekleno poslopje,« razlaga vodnik, kažoč proti nekdanji razvanjski smučarski skakalnici.

»Prosim, oglejte si to!« reče, ko se pojavi pred izletniki mrežasta priprava s temno kamrico v ozadju, kjer se natančno vidi tudi v notranjost zavoda in se sliši živahno kramljanje.

»To da so bolniki?«

»Zadnji ostanke bolnikov - lažnikov, tatov, korupcionistov in enakih ekscesov iz one dobe, ki je zdravila zdrave in odbirala okužene... Ali poznate stavičkizem... kreuzizem... klausizem?« vpraša vodnik hudomušno... »Še te imamo, ki jim naši odlični zdravniki ne morejo v tajne njihove možganske funkcije... So pač poslednji zbor z lastnostmi iz one dobe... vrag jo pozna!... Pa bodo že odpečatili njih duševno sredino! Kar pride v ta zavod, se prej ali kasneje popolnoma razkrinka, sposobnosti in pri pomočkov za to ne manjka... Celó po glasu... samo po glasu vam doženejo, kdo in kaj ste,« se razvname vodnik, zdrav, vitek in prikupen Haloščan, ki se mu odražata duševna prožnost in sproščenost na licu in v besedi, katera pa rada nagiba v odlično zastrto nagajivost.

»Kaj pravite?« Da ne bo več lažnikov?« vpadejo z besedo vse hkratu in zijajo v vodnika.

»Izvrsten dečko!« si ponavlja naš samec na stopnišču in se hehlja...

»Ne bo je več, tukaj že ne! Kako naj bi bila, ko pa je ni treba in moremo danes živeti brez nje. Laž je hči samoljubja, cenjene dame, ki ustvarja laž potrebe. Mi pa smo že daleč od onega časovnega okrožja 20. stoletja, ko je bila kulminacija laži častita devica vseh barv... od rumene in črne in... Sicer pa bi vam rad povedal, kako se je laž kotila po teh krajih... todle okrog... in tamle... in po onih gričih... Prosim pogledajte si jih!« reče ponosno in predloži skupini aparat za opazovanje bolj oddaljene pokrajine.

»To so Haloze... zemlja sonca in lepote. Tod so se moji predniki v laži rodili in umirali ter niso poznali resnice. A zdaj jo poznajo in zato radi živijo.«

»V čem pa je obstojala ta laž?«

»V čem?... V temle,« reče in nameri ter okrene aparat tako, da se prikaže na plošči razpadla bajta, nad njo na sončnem griču pa lep dvorec. »Takole... tukaj se objemata laž in resnica.«

In odstopi od aparata, h kateremu se gnetejo radovedne dame.

Prva gleda, odstopi in skomigne z ramami.

»Nikjer ne najdem laži... le ona bajta je tako čudna... dvorec pa je lep,« reče druga, za njo nekaj zamrmra tretja... četrta... Samo ena vpraša, če so v oni bajti bivali ljudje.

»Da, v takih rakvah so stanovali naši predniki in kot kaznjenci robotali onim, ki so bili tuji naši zemlji in krvi... Gnusi se mi in sram me je, da je morala moja kri skozi tako ponižanje. A to ni bilo samo tod... povsod po naši zemlji je naš rod vršil službo robota.«

»Pa zakaj?«

»Res ne vem ne zakaj, ne čemu... Mogoče pa le zato, da je do skrajnosti okusil in spoznal krivico ter izkustveno dognal njen izvor, se s škripanjem in besno kletvijo pognal vanj ter ga za večno razbil.«

Američan prisluškuje vodnikovim besedam, zroč nad mesto, kjer pravkar začnejo švigati sem in tja mali balončki. Le nekaj minut plešejo zdaj v vodoravni, zdaj v navpični legi, v krivuljah in krogih in se nato porazgube.

»Čemu pa to?« izprašujejo začudene dame.

»Te igračke pometajo prah in bakcile; poslednji se v posebnih retortah uničijo, nekaj pa se jih preišče.«

(Dalje.)

Mariborske in okoliške novice

Iz učiteljske službe. Premeščeni so: Vlado Rak iz Adlešičev v Tinje, srez Maribor levi breg; Vilma Cimerman iz Radmožencev v Dolgo vas, Ivan Čeli iz Sv. Ane (Maribor l. b.) v Vučjo vas (Ljutomer); Viktor Čurman iz Sela v Krupljivnik (M. Sobota), Frančiška Domiter iz Trdkove v Šulince (M. Sobota), Frančiška Debeljak iz Sv. Benedikta (Maribor) v Kamno goro, Maks Dolinšek iz Ribnice (Dravograd) v St. Janž (Slov. Gradec), Božidar Drofenik iz Zavodnj v Ljubo (Gor. grad), Janez Dobaja iz Stogovcev v Cezanjevce, Jožica Dobaja iz Stogovcev v Cezanjevce, Vekoslava Drofenik iz Zameškega v Vitanje, Viljem Fatur iz Bodencev v Prevalje, Borislav Ferlinč iz Markovcev k Sv. Florijanu (Dravograd), Milan Ferjan iz Remšnika v Dobrovniki (Lendava), Rihard German iz Pernic na Muto, Ana Grčar iz Ribnice (Dravograd) v Mozirje, Franc Hribnik iz Sladkega vrha v Hajdino, Henrik Jošt iz Adrijancev v Markovce (M. Sobota), Ivanka Jelenko iz Podpece (Dravograd) v Kotlje, Frančiška Janežič iz Nove cerkve na Ptujsko goro, Ernestina Jarec iz Serdice v Čankovo, Anton Kočevar iz Sv. Duha (Ptui) v St. Vid (Ptui), Ljudmila Kukovič iz Olimja (Šmarje) v Podčetrtek, Zofija Kulčar iz Slatine Radenci v Ponikvo, Vil. Kolar iz Marenberga v Križevce (Ljutomer), Karel Kos iz Rovt (Logatec) v Ruše, Irma Košuta iz Zameškega (Krško) k Sv. Ani (Maribor), Jadwiga Kavčič od Sv. Jurija (Maribor) k Sv. Martinu (Maribor), Pavla Kobal od Sv. Duha (Maribor) k Sv. Trojici (Maribor), Jožefa Kus iz Češnice (Konjice) v Loče, Ljudmila Lužar iz Ptuijske gore k Sv. Urbanu (Ptui), Ernest Lah iz Donje Lupljanive (Vrbaska banovina) v Lehen (Maribor), Franc Lipavc iz Srednje Bistrice v Vitanje, Viktor Mokorel iz Domanjševcev (M. Sobota) k Sv. Andražu (Ptui), Marija Mokorel iz Domanjševcev k Sv. Andražu, Anton Napast iz Sladkega vrha v Stoperca (Šmarje), Tatjana Novak iz Martjancev v Gor. Petrovce, Cecilija Ornik iz Sv. Vida v Rače, Franc Ouček iz Tišine v Bodence, Jože Puhar iz Runeče (Ptui) v Senčur, Dušan Poljanec iz Buč v Ribnico (Dravograd), Emilija Purkelic iz Ptuijske gore v Makole, Ernest Palčič iz Bakovcev (M. Sobota) v Tunjice (Kamnik), Jožefa Palčič iz Dokležovja (Lendava) v Tunjice, Antonija Radej iz Žiž (Konjice) v Senovo (Brežice), Marieta Rus iz Sv. Martina (Maribor) v Srednjo Bistrico (Lendava), Adalbert Slekovec iz Sv. Bolfenka (Ptui) k Sv. Miklavžu (Ptui), Alfonz Stanjko iz Sv. Ane k Sv. Miklavžu (Ptui), Zdenka Stani iz Ruš v Pameče (Slovenjgradec), Pavel Šegula iz Sv. Lovrenca (Ptui) k Sv. Marjeti (Ptui), Majda Steblaj iz Kapela v St. Jurij (Litija), Ivan Šuman iz Turnišča v Makole, Bogdan Tušek iz Sv. Jakoba (Maribor) v Dobrovec, Silva Ukmar iz Lipe (Lendava) v Rovte (Logatec), Anton in Matilda Vuk od Sv. Eme (Šmarje) k Sv. Marku (Ptui), Dora Vitez iz Krupljivnika (M. Sobota) v Sorico (Škofja Loka), Hilda Voj iz Koblja (Konjice) v Žitečko vas (Maribor), Avgust Zidar iz Razbora (Slovenjgradec) v St. Ilj pod Turiakom in Anton Zafred iz Marije Snežn k Sv. Marjeti (Maribor).

Zobozdravnik dr. Otmar Dernjač do vključno 3. julija odsoten.

Na realni gimnaziji bo od 19. do 24. VI. razstava risb in slik dijakov real. gimn. v II. nadstropju od 9. do 12. predp.

Maistrovci gredo jutri k Sv. Trojici!

Tlakovanje Koroške ceste. Radi izvedbe tlakovanja bo Koroška cesta od dne 20. junija t. l. do nadaljnjega za vsak vozni promet zaprta v odseku med Vodnikovim trgom in Splavarsko ulico.

Sprejemni izpiti in vpis v I. gimnazijski razred. Glede vprašanja, katera spričevala naj učenci priložijo k prijavi (prošnji) za sprejemni izpit za I. gimn. razred, vlada še nejasnost. Na jasnem si niso ljudskošolski upravitelji, in kakor sklepam iz oznanila neke srednje šole, tudi ne srednješolski ravnatelj. Ko so me hodili, nekateri mariborski upravitelji in učitelji spraševati, kaj naj napravijo, sem zadevo premislil in prišel do sledečega zaključka. Ločiti je treba sprejemni izpit za I. razred in vpis v I. razred. Za spre-

jemni izpit je merodajno po odloku Kr. banske uprave IV. No. 8782/1 z dne 2. maja t. l. edino spričevalo o dovršeni ljudski šoli (dovršeni 4. razred brez kake slabe ocene). V ta namen je bilo letos izdano posebno »Izpričevalo o dovršeni osnovni šoli«. To je nekaka prejšnja odpustnica. Učenec je v tem šolskem letu lahko obiskoval 5. ali 6. razred ljudske šole (1., 2. razred viš. nar. šole), ali 1., 2. razred meščanske šole; učenec ima koncem tega š. leta v višjem razredu od 4. razreda ljudske šole celo slab uspeh, za sprejemni izpit je to vseeno, ker za sprejemni izpit prihaja vpoštev edino-le spričevalo o dovršeni ljudski šoli. Zato ni potrebno k prošnji za sprejemni izpit prilagati spričevalo o obiskovanju višjih razredov. Pač pa se bodo ta spričevala rabila v septembru pri vpisu v I. razred. Sprejemni izpit za I. razred še ni vpis I. razred. To morajo starši tudi dobro vedeti. Sprejemni izpit napravi učenec lahko v enem mestu, n. pr. v Mariboru, a v septembru vpišejo lahko starši svojega otroka v kakem drugem mestu, če imajo od Kr. banske uprave dovoljenje za spremembo okoliša. Pri vpisu v I. razred morajo učenci izročiti svojim razrednikom izpolnjeno prijavo (kolek 50 din) in tej prijavi naj priložijo: 1. Izpričevalo o dovršeni ljudski šoli; na zadnji strani tega spričevala bo potrdilo, da je učenec napravil sprejemni izpit za I. razred in 2. spričevalo o letošnjem obiskovanju šole; tudi to spričevalo je pri vpisu potrebno, ker morajo razredniki vpisati v vpisnice (glavni katalogi), kje je učenec bil in kaj se je pred tem učil. Ravnatelj Ivan Priatelj.

Okusno blago za vraga ne plašče in obleke za plažo

Textilna Bludeleidi.

Gospodsk. ulica 14 178

Umetniška razstava. Jutri dopoldne ob 11. uri bo vodstvo po umetniški razstavi v Unionu. Vodi pisatelj R. Reharr.

Zveza kulturnih društev v Mariboru poziva včlanjena društva iz Maribora, posebnoma pa ona iz Slov. goric, da se v polnem številu udeležijo odkritja spomenika Nj. Vel. blagopok. Kralja Aleksandra I. Ujedinitelja pri Sv. Trojici v Slov. gor. v nedeljo dne 19. junija t. l. Pokažimo, da znamo ceniti delo onih, ki zvesto izpolnjujejo oporoko našega nepozabnega kralja Mučenika!

Mariborski podružnici CMD vabita svoje članstvo, da se v čim večjem številu udeležijo v nedeljo 19. t. m. ob pol 15. uri odkritja spomenika blagopok. Viteš. kralju Aleksandru I. Ujedinitelju pri Sv. Trojici v Slov. gor.

BURGIT

uničuje temeljito kurja očesa in trdo kožo na podplatih

Sit življenja... Pri Sv. Trojici v Slov. goricah si je v samomorilnem namenu pogljal kroglo iz samokresa v glavo 58 letni posestnik Janez Ploj. Ko so ga zjutraj našli v živinskem hlevu, je bil že mrtev. Pri njem so našli listek, v katerem se Ploj poslavlja od svojcev ter jih prosi za odpuščanje. Vzroki samomora niso točno znani.

Rdeči petelin se je oglasil pri posestnici Antoniji Rečnikovi v Črnečki gori pri Prevaljah. Ogenj je vpepelil vso domačijo. Škoda, ki jo trpi Rečnikova radi požara, znaša okoli 50.000 dinarjev. Domnevajo pa, da je ogenj nastal radi slabega dimnika.

Svileno platno, bureti, enobarvno in vzorčasto za obleke in kopalne pižame. »SVILA«, Gospodsk. 34

22. obtoženec iz afele bele kovine iz l. 1935 je 47 letni ključavničar Ivan Wudler iz Maribora, proti kateremu je bilo svojčas kazensko postopanje izločeno. Danes dopoldne se je moral zagovarjati pred malim kazenskim senatom mariborskega okrožnega sodišča, ki ga je obsodilo na 6 mesecev strogega zapora, na 600 din globe ter na izgubo častnih državljanских pravic za dobo 2 let.

Iz davčne službe. Za davčne inšpektorje v VI. skupini so imenovani pri davčni upravi Maribor mesto Josip Sever, pri davčni upravi Maribor okolica Bogomir Zeleznik, pri davčni upravi v Ptujju Albert Princ, pri davčni upravi v Celju Franc Čuš.

Velikodušni dar! Marko Rosner, lastnik Jugosvile, je daroval ob priliki svoje petdesetletnice Planinski sokolski zadrugi, za Sokolsko kočjo na Pohorju 5000 din. Zivelj posnemovalci!

Ljudska univerza v Mariboru. Našim gozdomnikom na ljubo prekine naša kulturna institucija svoje počitnice in je prevzela še njih lep propagandni večer. Prvi film iz življenja mariborskih gozdomnikov se bo predvajal v torek 21. t. m. ob 20. uri v Ljudski univerzi. Starosta Jugoslovanske gozdomniške lige g. dr. Vilko Marini pa bo govoril o pomenu in razvoju gozdomništva.

Najnovejšo svilen

triko srajce v veliki izbiri pri tvrdki **Avqus Hedžet, Maribor, Aleksandrova c. 9**

Sokol Maribor matica se udeleži slavnosti odkritja spomenika Nj. Vel. blagop. Kralja Aleksandra I. Ujedinitelja pri Sv. Trojici v Slov. goricah v nedeljo dne 19. t. m. polnoštevilo. Udeležba članstva v krogih ohvezna. Odhod izpred Narodnega doma ob 13. uri z avtobusom. Udeleženci naj se prijavljajo v društveni pisarni med 17. in 19. uro v čim večjem številu.

»Jadranaš« se korporativno udeležijo odkritja spomenika v Sv. Trojici. Odhod ob 14. z Gl. kolodvora z avtobusom.

Cerkveno občinski upravni odbor srbske pravoslavne cerkvene občine v Mariboru poziva na podlagi čl. 180 ustave srbske pravoslavne cerkve svoje člane, ki imajo volilno pravico, k volitvam novega cerkveno občinskega sveta v nedeljo dne 19. t. m. ob 10. uri. Volitve bodo v zgradbi Zdrženja trgovcev, Jurčičeva ul. 8 I., levo, glasovanje pa bo od 10.—16. ure istega dne.

Moški zbor društva »Nanos« v Mariboru priredi v nedeljo 19. t. m. ob 20. uri v dvorani Sokolskega doma v Slovenjgradcu pevski koncert umetne in narodne pesmi.

Naznanilo! Prostovoljna gasilska četa na Pobrežju naznanja, da priredi 7. avg. veliko javno tombolo v prid novega avtomob. sklada ter prosi p. n. društva, da na ta dan opustijo morebitne veselice!

Jadranska straža v Mariboru poziva svoje članstvo, da se polnoštevilo udeležijo odkritja spomenika blagopokojnemu Viteš. kralju Aleksandru I. Ujedinitelju pri Sv. Trojici v Slov. gor., kateri spomenik odkriva našemu velikemu vladarju tamošnje sokolsko društvo. Kdor more, naj se udeleži jadranskega slavlja, ki ga prireja v mestnem parku v Ptujju krajevni odbor Jadranske straže Ptuj. Začetek ob 15. uri. Odbor.

uničuje temeljito kurja očesa in trdo kožo na podplatih

Nabavljalna zadruga tekstilnih delavcev v Mariboru vabi vse svoje člane, nameščence in delavce, na sestanek, ki bo v nedeljo dne 19. junija 1938 ob 9. uri dopoldne v Furlanovi gostilni, Tržaška c. 1 v Mariboru. Na sestanku bo predaval g. prof. L. Bizjak, o zadrugi misli in o zadrugištvu sploh. Ker je predavanje velike važnosti, vabimo vse člane, nameščence in delavce tekstilne stroke, da se sestanka v čim večjem številu udeležijo. Z zadrugišnim pozdravom! Odbor.

Pohišstvo

vseh vrst, solidne izdelave, nizke cene, dobavlja za jamčeno in najceneje »OBNOVA«, F. Novač, Jurčičeva 6

»Zveza gospodinj« vabi članice in nečlanice na ogled tovarne Zlatorog, ki se bo vršil v ponedeljek 20. junija 1938 ob 15. uri. Zberemo se pred kinom »Union«.

Nedeljo ob 14.11. parkovni koncert malih harmonikarjev in obeh pevskih zborov deških meščanskih šol v prid revnim učencem pod okriljem PRK.

»GRIC« Rošpol, Oset, izletniška gostilna vabi.

Poroka. Gdč. Katica Cvijin, drž. uradnica iz Subotice, in g. Sörgo Rudolf, posestnik iz Pobrežja pri Mariboru, se bosta poročila dne 10. julija t. l. v Subotici.

Kino

Kino Union. Prekrasni vefilm v naravnih barvah »Alahav vrt« z Marleno Dietrich in Charles Doyet-om.

Narodna gledališče

Gostovanje Narodnega gledališča v komediji »Dva tucata rdečih rož«.

Sobota, 18. junija, ob 20.30 uri, v Radečah pri Zidanem mostu.

Nedelja, 19. junija, ob 15. uri, v Rajhenburgu.

P. n. abonente in abonente na bloke ponovno opozarjamo, da čimprej poravnajo svoje že zapadle obroke.

Dunajska vremenska napoved predvideva za jutri v nedeljo 19. t. m. sledeče vreme: jasno, mirno vreme, naraščanje temperature.

Trgovina z belim blagom... Poštini služitelj Jožef Fidler iz Delavske ulice 14 je prijavil tuk. policiji, da je že pred dnevi pobegnila od doma njegova 17 letna hčerka Jožica. Ker je po kasnejših poizvedbah doznal, da sta hčerko odpeljala proti Ljubljani dva moška, obstoja sum, da sta morda neznana moška trgovca z belim blagom.

Foto-kopije samo 50 para

Prima izdelava. Razvijanje v tankih z drobnozrnatimi in izenačevalnim razvijanjem. Filmi od 10' naprej.

DROGERIJA KANC

»Slovenčev« zadevščine. V torek 14. t. m. je objavil »Večernik« sledečo notico: »V današnjem »Jutru« se je znašla v okviru poročila o občnem zboru Konjerejskega društva za dravsko banovino glede volitev pomota. Pravilna sestava glavnega odbora je objavljena v današnji številki »Jutra« na strani 4.« (To poročilo pravi, da je Lovro Petovar III. podpredsednik, dočim je v poročilu iste št. na str. 5 pomotoma naveden kot predsednik, kar so gornje vrstice pojasnile). »Katoliško« resnicoljubni starina »Slovenec« pa je naslednjega dne priobčil notico, v kateri pravi: »V včerajšnji številki je »Jutro« o volitvah na občnem zboru Konjerejskega društva neresnično poročalo, da je bil za predsednika izvoljen znani Lovro Petovar iz Ivanjkovcev. Resnica pa je, da je bil izvoljen za III. podpredsednika.« Sedaj pa lahko čitatelji sami presodijo, kako je s »katoliško« resnicoljubnostjo našega starine »Slovenca«, četudi je dan prej »Večernik« izrecno opozoril na celotno sestavo odbora, objavljeno na str. 4 »Jutra« v isti številki. Javnost si je napravila že davno sodbo o slovenčevskih starčevskih napakah, ki se pričnejo pri hudobiji ter zlobi in ki se končajo tam nekje pri otročji smešnosti ter pavilharski pameti. Če se prav spominjamo ni svoječasno starina »Slovenec« ničesar pisal o »zopetnem netočnem poročanju »Slovenca«, ko se mu je pripetil malheur, da je razglasil izvolitev dr. T. za predsednika Tujsko prometne zveze v Mariboru, dočim je bil dejansko izvoljen inž. S. Poleg otročje smešnosti, puhle malenkostnosti in otipljive hudobije, odlikuje pač starčka »Slovenca« z vsemi temi in drugimi pojavi senilnosti nujno združena — pozabljivost. Tudi se je starina »Slovenec« v zadnjem času parkrat obregoval v zvezi z našim poročilom ob

OBLEKE pri Jakobu Lahu, Maribor

Podjetnost v našem gostinstvu. Lastnik znane »Prešernove klet« v Gosposki ulici, g. Karl Trafenik, je s precejšnjimi stroški renoviral svoj lokal ter mu dal s stenskim opazem jako prijetno noto. Fasado je moral v smislu določb za varstvo spomenikov renovirati v arhaičnem smisla. Zanimivo je, da je hiša, v kateri točije že okrog 150 let, stara nad 400 let.

Iz poštne službe. Poštini minister je imenoval za dnevničarje služitelje oziroma zvančnike: Na pošti Maribor I.: Ant. Klavs in Janez Jurman. Na pošti Maribor II.: Josip Tekavec, Milan Skok in Rudolf Pepelnik. V Ptujju: Franc Narobe, Josip Horvat in Anton Skaza.

Podprimo nabiravno akcijo za gradnjo doma matičnega Sokola

Peed sodnim stolom pravice**Uboj v Ločkem vrhu pred malim kazenskim senatom**

Mali kazenski senat mariborskega okr. sodišča se je danes dopoldne bavil z neumljivim prelivanjem človeške krvi dne 30. januarja 1938 v Ločkem vrhu. Na zahtojni klopi sta sedela 28 letni zidar Rudolf Kovačič ter 26 letni zidar Anton Kovačič, ki jima državni tožilec očita, da sta povzročila smrt Franca Breznika, ki ga je Rudolf Kovačič usmrtil s strelom iz lovske puške v trebulj, dočim naj bi Ant. Kovačič svojega brata k tem dejanju nagovarjal. Razen tega pa je Anton Kovačič obtožen, da je prizadajal Francu Kopicu z nožem težke poškodbe na rokah.

Pri razpravi je Rudolf Kovačič priznal svoje dejanje, izgovarjal pa se je, da se

je puška le slučajno sprožila in da ni imel namena tovariša ustreliti. Anton Kovačič pa je odločno zanimal, da bi svojega brata nagovarjal k zločinu.

Rudolf Kovačič je bil obsojen v smislu obtožbe na 4 leta strogega zaporu ter na izgubo častnih državljanskih pravic za dobo 3 let, Anton Kovačič pa na 6 let robove in na trajno izgubo častnih pravic. Razen tega morata oba plačati bolniške in pogrebne stroške za pokojnega Franca Breznika.

Senatu je predsedoval s. o. s. dr. Turato, prisodnika sta bila s. o. s. dr. Čemer in Lečnik, dočim je obtožbo zastopal državni tožilec dr. Hojnik.

17 posestnikom zažgal domačije da bi se pri njem zavarovali

V Prekmurju so zadnja leta več posestnikom zgorela gospodarska poslopja ter številne kopice slame. Največ je gorelo v Suhem vrhu, Moravcih in Martjancih, kjer so bili požari takorekoč na dnevni red. Ker pa je vedno gorelo v omenjenem okolišju, je bilo jasno, da mora biti požigalec v teh krajih doma. Sum je padel na 38 letnega posestnika in zavarovalnega agenta Stefana Škerlaka, ki so ga končno orožniki aretirali. Pri zasliševanju je Škerlak vse očitane mu požige priznal ter v svoji obrambi izpovedal, da je izvršil požige zaradi tega, da bi pridobil posestnike za to, da se pri njem zavarujejo in da bi na ta način prišel do svoje premije. Škerlaka so oddali v zapore sreskega sodišča v Murski Soboti.

kjer se je preiskava nadaljevala. V teku zaslišanj pri omenjenem sodišču pa je Škerlak zopet preklcal svoje priznanje napram orožnikom. Prav tako je zanimal prvotno izpoved pri preiskovalnem sodniku v Mariboru. Državni tožilec pa je Škerlaka obtožil in se je vršil epilog številnih požarov v Prekmurju danes dop. pred malim kazenskim senatom mariborskega okrožnega sodišča. Škerlak se je moral zagovarjati radi obtožbe, da je zažgal 17 požarov, in sicer je požigal 11 gošpodarskih poslopj ter 6 kopic slame. To svoje zločinsko delo je opravil v letih 1934 do 1937, in sicer je leta 1934 povzročil 2 požara, leta 1935 tudi 2, leta 1936 devet in leta 1937 štiri požare, dokler ga niso aretirali.

Henlein: Svoj namen hočemo doseči s pogajanj

LONDON, 17. junija. »Ewening Standard« objavlja razgovor svojega dopisnika s Konradom Henleinom, ki je dejal, da ne namerava Nemčija nasilno rešiti sudetsko nemškega problema. Izjavil je, da bodo zapadne sile storile primerne korake za definitivno rešitev tega vprašanja, če bi njegov načrt propadel. Henlein je dejal: »Naš namen je, doseči uresničenje naših zahtev s pomočjo pogajanj. Češkoslovaški državniiki bodo spoznali, da se mir in red v češkoslovaški državi lahko vpostavi le ob jamstvih ravnopravnosti ter samouprave za 3 in pol milijone sudetskih Nemcev. Pri praktičnem reševanju narodnega problema bo igralo odločilno vlogo vprašanje produktivnih sil ter naselbinskega prostora za vsako narodno skupino. V svojih predlogih ne izključujejo za nikogar

te ravnopravnosti. Mnogi ofsiderji niso razumeli, da je to vprašanje izključno notranjepolitičnega značaja in da se tiče postopka z nečeškimi narodi v Češkoslovaški republiki. Ta borba nima ničesar skupnega z borbo za hegemonijo Nemcev ali Čehov. Nemški narod v rajhu kaže umevne interese za našo borbo, vendar pa ne namerava Nemčija uporabiti nikakšnega nasilja. Prepričan sem, da bo gledala Nemčija v izpolnitvi naših zahtev znatno pomirjenje ter resno in dobro voljo za ohranitev miru v Evropi.

RIM, 17. junija. Tukajšnji listi smatrajo položaj v češkoslovaški republiki za mirnejši po pričetih pogajanjih med doktor Hodžo in delegati sudetsko nemške stranke. Kot ugoden znak se smatra, da je nemški tisk prenehal z dosedanjimi napadi na češkoslovaško republiko.

V kraljestvu žene**Najbogateša žena na svetu**

Kako je Japonka Jone Suzuki postala milijonarka.

Na Japonskem imajo ženske še danes precej podrejen položaj. V posebno poudarjeni meri velja to za poročene žene. Zakonski stan pomeni za vsako japonsko ženo podložnost njenemu možu in gospodarju. Med maloštevilnimi japonskimi ženami, ki tvorijo v tem pogledu izjemo, je prva Jone Suzuki.

Kot devotica je živela v prilično siromašnih razmerah in ji je spočetka življenje potekalo čisto v duhu japonskih tradicij. Ko pa je prišla v divno hišo bogatega trgovca Suzukija, je bila ena od neštehtih milijonov japonskih nevest. Vsa njena častihlepnost je stremela za tem, da postane v vsakem pogledu dobra žena, da se svojemu gospodarju in možu vedno vpljudno klanja in mu streže, da takoj vstane, čim vstopi njen mož, da mu čita želje z oči. Njene skrite misli pa so vendarle visoko letele in ona je tiho računala, kako bi se obogatila. V časnikih je prebirala narodnogospodarske članke in je skušala pronikniti v hieroglife borznih poročil. Njen mož ni tega njene prizadevanja niti slutil. Ona pa je v svojih mislih kupovala robo, jo z dobičkom prodajala in je tako dobivala de-

narja za nadaljnje preudarno, načrtno trgovanje. Od začetka je bilo vse to seveda le igračkjanje. Nekega dne pa se je opogumila in se je zaupala svojemu možu in gospodarju. Prosila ga je, naj ji dovoli, da se sme baviti s finančno trgovino. Trgovec Suzuki je iznenadeno pogledal, nato pa je jezno stresel z glavo.

Kmalu nato je trgovec Suzuki umrl in — tu se začne roman njegove vdove. Mala Jone Suzuki je sčasoma postala najbogatejša žena. Ko ji je, pred osem in tridesetimi leti umrl mož, ji je zapustil majhno imetje, ki je bilo temelj njenemu dapašnemu bogastvu. Nežna ženska glava se je sklanjala in poglabljala v borzna poročila in trgovske računske zaključke. Da, ona je prelomila tradicijo japonskega naroda in je začela sama trgovati. Od početka je prodajala zemljo svojega moža in je na ta način dobila nekaj denarja. Nato je obiskala ravnateljice neke tovarne in mu je predložila finančno družabništvo. Pa je tudi ta spoštovani gospod ljuto odkimal z glavo. Jone Suzuki se mu je vpljudno opravičila in je odšla na borzo, kjer je začela kupovati delnice novoustanovljenih tovarn za juto. Ker je pri tem srečno spekulirala, je imela čez leto dni prilično število teh delnic v svoji blagajni.

Zdaj je ponovno posetila generalnega ravnatelja, ki pa to pot ni več odkimal z glavo, saj je podjetna vdova imela v ro-

Razne vesti

Novi papeški nuncij msg. Felice odpotuje te dni na svoje novo službeno mesto v Beograd.

Novi madžarski poslanik v Beogradu je postal načelnik političnega oddelka madžarskega zunanjega ministrstva Bakacz-Basany.

kah večino delnic njegovega podjetja. Sprejeti so jo morali v vodstvo omenjenega podjetja. Bila je prva Japonka, ki je dobila mesto v nadzorstvenem odboru.

Vse ostalo je prišlo nato samo od sebe. Njen vpliv je polagoma, toda zdržema rastel in — danes nadzoruje Jone Suzuki tovarne vsake vrste, parobrodne družbe in časniarske koncernne. Se je sicer že postarala, toda brez njenega pristanka ne delajo ničesar — ker ima povsod vložen največji delež svojega kapitala.

O tem in onem**Umeten dež**

Znanstveniki po vsem svetu se zelo trudijo, da bi napravili umetni dež. Dve-ma Madžaroma se je baje to posrečilo. Profesor tehnične visoke šole v Budimpešti Aladar Rovo in inženjer Henrik Görög sta nedavno obrazložila pred družbo znanstvenikov svoj izum in madžarska vlada je pokazala zanj veliko zanimanje. Madžarska je kot kmetijska država zelo odvisna od vremena. Iz tega razloga je vlada v letošnjem proračunu določila tudi veliko vsoto za namakalne naprave. Stroški za te naprave znašajo za vsak oral 25 pengov, a načrt obeh navedenih znanstvenikov pravi, da bi po njunem načinu izdali samo po 2 penga za oral. Pogosto so že opazili, da nastajajo nad kraji velikih požarov nenadni in izdatni nalivi. Izredno segretje zraka povzroči kopičenje plasti, ki vsebujejo vodno paro, iz česar nastanejo potem deževni oblaki. To dejstvo so Indijanci izkoriščali že davno. Ob dolgih sušah so zažigali prerije, da bi napravili dež. Oba madžarska izumitelja sta preučevala poročila o tem in sta tudi prisostvovala podobnim poskusom v Ameriki in Rusiji. Treba je povedati, da ti poskusi v splošnem niso bili posebno zadovoljivi, toda vzrok je po mnenju obeh Madžarov v nedostatnih načinih. Njun način je v tem oziru baje popolnejši. Izumila sta namreč novo pripravo, ki sežiga petrolej na poseben način. Vročina, ki pri tem nastaja, naj bi izzvala dež. Velikega poskusa pa še ni bilo, kajti zanj bi bilo treba milijon kilogramov petroleja, kar stane še vedno 100 tisoč pengov. Izumitelja iščeta zato bogatega moža, ki bi dal to vsoto na razpolago. Mislita tudi na to, da bo prišlo prej ali slej do velike suše, ki bo madžarsko vlado postavila pred izbero, da dopusti škodo 500 milijonov pengov ali pa dovoli znesek 100.000 pengov za poskus. Zažigalne naprave bodo potem spravili na ozemlju, ki bo trpelo zavoljo suše v velikem številu v obrat. Še bolj čudni so načrti, ki si jih je izmislil Nemec Andrej Berg v Kasselu že leta 1914. Priporočil je, da bi z zrakoplovi trosili tekoči zrak ali druge zmrzovalne pripomočke na oblake. Vodna para v teh oblakih bi se zavoljo teh snovi tako shladila, da bi takoj nastal velik dež. Tudi tega poskusa niso nikoli napravili. Čarovnik iz Kassela, kakor ga imenujejo, pa zavoljo tega ni izgubil poguma in je 14 let pozneje predlagal, naj bi za umetno povzročanje padavin zrakoplovi poleti trosili do pet stopinj pod ničlo ohlajeno vodo in sicer pod oblake, pozimi pa vrelo vodo na oblake. Ta predlog pa ima seveda svoje velike težave. Kako bi bilo mogoče spraviti tako velike količine vode v takšne višine? Je torej še zelo veliko vprašanje, ali bo kdaj uspelo izdelovati dež na ta način.

Sloni imajo dober spomin

O slonih pripovedujejo, da imajo izredno dober spomin in da ničesar ne pozabijo, zlasti če jih razžali človek. Zanimivo dogodbico prinašajo listi o slonovem spominu iz indijskega mesta Badrolak. V gozdu so delali dryarji s pomočjo slonov. Eden izmed dryarjev je dražil v šali slona, ko pa ga je pričel razkačeni slon na-

*Zvečer potrebno
zjutraj pravilno:*

**zobna pasta
Chlorodont**

pedati, je zbežal in se skril v svoji bajti. Slon pa je mirno delal in pomagal delavcem celi dan kakor vedno. Ko pa so zvečer slone odvedli z dela, je stopil hitro iz vrste in se podal v diru na 4 kilometrov oddaljeni dom onega delavca. V par minutah si je napravil špranjo v bajto. K sreči delavca ni bilo več doma, ko je slon z dobrim spominom kupal v njegovo stanovanje.

Kako težka je zemlja

Opazovali so, kako vpliva zemlja na druga nebesna telesa, in skušali iz tega ugotoviti njeno težo. Razne preiskave o gostoti zemlje oziroma o njeni specifični teži so dale rezultat 5.5. To število pove, kolikrat težja je določena količina zemlje v primeri z vodo, ki ima enako prostornino. Zemeljska krogla je torej pet in polkrat težja, kakor bi bila enako velika vodna krogla. Za ugotovitev zemeljske teže je sedaj samo še treba pomnožiti prostornino zemlje v kubičnih centimetrih z njeno specifično težo. Ta račun je dal: šest milijonov trilionov kilogramov.

Največja mesta na svetu

London šteje 8.2 mili. prebivalcev, New York 6.9, Berlin 4.2, Paris 4.9, Chicago 3.3, Osaka 2.4, Buenos Aires 2.1, Leningrad 2.1, Tokio 2, Moskva 2.2 milijonov prebivalcev. Le 10 mest na svetu ima nad 2 milijona prebivalcev.

Kako lovijo afriške živali

Tudi v džunglah love pravi lovci po vseh pravih lovskih postav. Domačini pa, ki si ne morejo nabaviti dobrih lovskih naprav, pa love po svoje. Največkrat uporabijo pasti. Te pasti so zelo spretno napravljene in so za vsako žival drugačne. Manjše živali love v pasti, ki se ob dotiku sprožijo, nakar pade na živalico težak kamen, ki jo ubije. Za večje živali napravijo posebne zanke, v katere se ujamajo razne plašne živali, posebno gazele. Največ preglavje jim seveda dela lov na velike živali — slona, na nosoroga in bivole. Te živali love na več načinov. Tudi izkopljejo veliko jamo, ki jo spretno pokrijejo z vejicem in travo in v katero pade neprevidna žival. Imajo pa tudi pasti, pravcate samostrele, ki so tako zgrajeni, da se ob dotiku na skrito vrstico same sprožijo. V žival se zabode kopje od strani ali pa pade na žival od zgoraj težak hloz z ostro ostjo.

Milijonarjeva smrt v blagajni

Grški milijonar Kuskulas, ki si je v ameriškem mestu Galvestonu zbral veliko premoženje, je pred tedni nenadno izginil. Iskali so ga daleč naokoli, a vse je bilo zaman. Nazadnje so odprli jekleno blagajno, da uredijo njegove premoženjske zadeve. Ker ni bilo nikjer ključev, so morali vlomiti s surovo silo. V blagajni pa so našli mrtvega milijonarja s popisanimi lističi, na katerih je nesrečni milijonar sporočil, da se je blagajna radi nepazljivosti od sebe zaprla in da umira ulet med svojimi milijoni.

Temnice v vlakih

Imamo že vlake, v katerih so plesne dvorane, kjer igra radio in kapelica za molitev. Zdaj je pa dobila Norveška tudi vlake, kjer je poskrbljeno za fotografije amaterje. Vsak norveški osebni vlak bo imel odslej temnico, kjer bodo lahko potniki razvijali fotografske plošče odnosno filme. Ob nedeljah in praznikih, ko se vozi po železnici zlasti mnogo fotografov amaterjev, bo v vsakem vlaku tudi strokovnjak na polju fotografije, ki bo dajal novincem v fotografiranju nasvete in navodila, kako je treba fotografirati.

Zgodovinska resnica ali legenda?

Mehiški cesar Maksimilian sin Napoleona-vega sina?

Mister James-Henry Duven, angleški amaterski zgodovinar, je nedavno objavil spomine, ki so izzvali veliko revolucijo v Združenih državah. Najrazburljivost moment predstavlja v teh memoarjih pismo, ki ga je Napoleonov sin vojvoda Reichstadtski, poslal nadvojvodi Maksimilijanu, bratu cesarja Franca Jožefa. Stevilni argumenti so že silili neke zgodovinarje k temu, da bi postavili hipotezo, po kateri bi bil nadvojvoda Maksimilian sin Napoleonovega sina vojvode Reichstadtskega.

Duvenov dokument meče novo luč na to dvojno tragedijo, na tragedijo schönbrunnškega arestanta, ter na tragedijo nesrečnega cesarja Mehike.

Važno pismo se glasi: »Dragi sin, jaz, tvoj nesrečni oče, se pripravljam, da zapustim ta svet v času, ko ti vstopaš vanj. Ta demon s človeškim obrazom, Metternich, ve, da ne bom več dolgo živel. Moje neumnosti so pomagale njegovim nameram. Bojim se, da mu je znana skrivnost tvojega rojaka, ker on sploh vse ve. Pišem ti to pismo, da bi te opozoril nanj v nadi, da dospe pismo še pravočasno. Tvoja mati ti ne bo rekla ničesar. Sram jo je, ker je nosila dete, ki je vnuk in pravi naslednik največjega moža, ki je kdaj živel. Nekega dne bo Francija poklicala njegovega pravega naslednika, da ji vlada, in ko napoči ta dan, moraš glasno spregovoriti o svojem poreklu. V tebi teče cesarska kri z obeh strani. Tvoj oče Napoleon II.«

Mister Duven je proučeval ta odsek zgodovine in je odkril, da je nadvojvoda Maksimilian uradno zakoniti sin nadvojvodinje Sofije Habsburške in nadvojvode Franca, brata cesarice Lujze, rojen 6. julija 1832., 16 dni pred smrtjo vojvode Reichstadtskega, ki je umrl v starosti 21 let.

Avtor sklepa, da je bilo to dete sin rimskega kralja, in svojo tezo utemeljuje z dvema argumentoma.

Besede vojvode Reichstadtskega o materi, ki se sramuje svojega otroka, opravičijo predpostavko, da gre tu za avstrijsko princeso in ne za dekle iz naroda. Besede »v tebi teče cesarska kri z obeh strani« potrjujejo, da gre tu samo za nadvojvodinjo Sofijo, toda Napoleon II je lahko s tem mislil tudi na svoje lastno poreklo, ker je bila njegova mati hči avstrijskega cesarja.

Iz teh okoliščin pojasnjuje avtor tragično usodo Maksimilijanova: Nekomu je bilo do tega, da izgine naslednik tako velikega imena in edinega potomca, v korist manj visoke osebnosti — Franca Jožefa, njegovega polbrata, Napoleon III, ki je bil samo cesarjev nečak, in ruski car, ki se je pridružil vsem Metternichovim mahinacijam, sta bila proti mladem princu. Zares: Poslati Maksimilijana v Mehiko pod izgovorom, da ustanovi tam veliko krščansko državo, je pomenilo obsoditi ga na smrt, ki ga je dosegla v Queretaru.

Usoda je pa hotela, pravi pisec dotičnega poročila v »Paris-Soir«, da je oče mistra Duvena prodal dragoceno škaflijo s še dragocenejšo vsebino ne vedoč za njegovo važnost.

Njegov sin je pričel pozneje iskati ta predmet in je našel sled v Ameriki pri

nekem belgijskem antikvarju. V tem pa je ta antikvar prodal dragocenost za drag denar nekemu avstrijskemu amaterju. Duvenu je postalo jasno, da ne bo nikdar prišel do te dragocene škaflije. In tudi, ako bi jo našel, bo gotovo prazna. To je bilo neposredno pred vojno.

Kje se nahaja danes ta važni zgodovinski dokument, tega ne ve nihče. Ni dvoma, da je uničen. Potentakem bodo Duvenovi »Memoariji zbiralca«, ki so izšli v zadnjem času v New Yorku, edino pričevalo o usodnih dogodkih po 1811. letu, letu rojstva rimskega cesarja, schönbrunnškega ujetnika, Napoleonovega sina vojvode Reichstadtskega.

Maška in ženska inteligenca

Ali je med njima sploh kaj razlike? — Različna interesna področja — Kaj pravijo modroslovci?

Eno pravečnilih spornih vprašanj, s katerim so se dušeslovci, modroslovci in navadni smrtniki prav radi bavili in se še bavijo, je vprašanje inteligenca pri možu in pri ženi. Prav za prav moške inteligenca z žensko inteligenco praviloma ne moremo primerjati, in sicer že radi tega ne, ker ima moški večinoma čisto drugačno udelestvovalno področje kakor žena. Radi tega je inteligenca težko meriti. V kolikor pa so strokovnjaki posamezne primere proučili, so čestokrat prišli do zaključka, da žena ni tako inteligentna kakor moški. Nek filozof, ki je živel pred več stoletji, primerja ženo možu, ki se ni mogel popolnoma neovirano razviti, nek drug filozof pa pravi, da je žena po svojih duševnih zmognostih nekako v sredi med možem in otrokom.

V tistih časih niso bile take trditve niti tako napačne. Je sicer res, da takrat žene najbrže niso bile nič manj inteligentne kakor dandanes, upoštevati pa moramo, da so imele le malo priložnosti za dokazovanje svoje brihtnosti in razboritosti. Moškimi v tisti dobi ni bilo ljubo, če se je žena izražala o stvarih, ki niso spadale v gospodinjstvo in se niso tikale otroške nege; skrbeli so za to, da je žena ostala v svojih mejah. To velja seveda vedno le za žene na splošno. Vedno je bilo namreč nekoliko žen, ki so s svojo nadarjenostjo smele stopiti v javnost; v zgodovini našletimo večkrat na tale stavek: ta ali oni mož je imel izredno pametno in nadarjeno ženo, ki mu je v težkih prilikah pomagala in ga je z dragocenimi nasveti podpirala. Vsa ostala množica žen pa je sedela doma in je čuvala hišo, medtem ko so se moške vojskovali oziroma izvrševali svoje posle.

Šele v dvajsetem stoletju se je žena začela boriti za svojo samostojnost in za dostojnejše mesto v družbi. Kmalu se je pojavilo mnogo žen, ki jim ni mogel nihče več očitati, da bi bile manj inteligentne kakor so moški. Tudi pri šolskih izpitih ugotavljajo učitelji, da deklice niso manj inteligentne kakor dečki. Res je, da žene pozneje v življenju to svojo prirojeno inteligenco čestito le malo uporabljajo, kar pa je treba razlagati s tem, da vodijo do tega določeni vzroki. Le redkokdaj se zgodi, da bi se žena z znanstvenimi deli odlikovala tako kakor enako nadarjen mož — to pa v glavnem radi tega, ker ima žena v svojem pravem življenju pač interese, ki jo usmerjajo proč od znanstvenega ali kakšnega drugega inteligenčnega udejstvovanja. Hrepenenje po otroku, po prijaznem domu in po moževi ljubezni bo na življenjsko pot skoraj vsake žene odločilno vplivalo. Sicer pa že-

vinski dokument, tega ne ve nihče. Ni dvoma, da je uničen. Potentakem bodo Duvenovi »Memoariji zbiralca«, ki so izšli v zadnjem času v New Yorku, edino pričevalo o usodnih dogodkih po 1811. letu, letu rojstva rimskega cesarja, schönbrunnškega ujetnika, Napoleonovega sina vojvode Reichstadtskega.

na tudi v takih razmerah — kot soproga, mati in gospodinja — svojo inteligenco lahko s pridom uporablja, kajti pametna, brihtna žena je za svojega moža in otroke veliko, da neprimerno več vredna kakor nenadarena, toda njenega delovanja na zunaj ljudje navadno ne merijo več; zdi se kakor da bi njena inteligenca bila zasenčena od inteligenca njenega moža.

Nek psiholog se o tem stanju izraža takole: »Kar se razumnosti in spomina tiče, stoji žena prav tako visoko kakor moški, medtem ko sta njena fantazija in njena zmognost za kritično presojanje povprečno slabše razviti. Če se žena na področjih znanosti in umetn. ne udelestvuje tako, da bi tonjeno delo mogli primerjati z udejstvovanjem moža, potem leži vzrok v tem, da so njeni interesi in njene, po naravi utemeljene pokretne sile in nagnoske težnje usmerjene drugam. Žena bi bila namreč rada predvsem lepa, privlačna in hrepenenja vredna, možu pa

je vzor razvoj lastne osebnosti. Mož je pogumnejši pri napadu, žena pa je hrabrejša in trpljenju. Žena živi za druge, za moža in za otroke, mož pa misli bolj na samega sebe in stremi čestokrat iz same sebičnosti za določenim ciljem.«

V nekem smislu je ta psiholog prav dobro pogodil. Naj bo žena še tako nadarjena in naj nemara še tako stremi do samostojnosti, vendar bo v njej vedno živela želja, da bi bila v prvi vrsti žena. Čudovito lepo je za ženo, če se zaveda, da jo možki spoštuje, toda ogromna veličina žen bo pa vendarle še mnogo bolj gledala na to, da si pridobi njegovo ljubezen. Tudi bogato nadarjena žena se bo rajši odpovedala svojemu poklicu kakor pa izpolnitvi svoje od narave ji določene ženske usode kot soproga in mati.

Zapiski ob robu

Diplomat je človek, poklican k temu, da odvrta zapletljaj, ki bi nikoli ne nastali, če bi na svetu ne bilo diplomatov.

Mnoge žene store veliko napako, ko prepuste skrb za razirgane nogavice svojih mož drugim ženam.

Če zavzema kdo visok položaj, pomeni to, da drugim ukazuje in če nima znanja, je to najboljši predstojnik. Tisti, ki nekaj zna, se namreč potaplja v podrobnosti svoje učenosti.

Najboljši in najvažnejši del naše omike je tisti, ki si ga damo sami.

Vsak izmed nas je sam sebi potomec in prednik, ker podeduje svojo lastno preteklost in si določa bodočnost.

Poznamo več nepotrebnih nego koristnih stvari.

Znati skriti svojo spretnost je višek spretnosti.

Ne pozabi naročnine!

Mali oglasi

Razno

JEDILNE IN SPALNE SOBE
sperane, politirane, pleskane ter kuhinjske, najmodernejše opreme po najnižjih cenah. Mizarstvo in zaloga pohištva Kompara Aleksandrova 48

JOS. TICHY IN DRUG
Konec elektrotehnično podjetje. Maribor, Slovenska ul. 16, tel. 27-56. Izpeljuje elektroinstalacije stanovanjskih hiš, vil, gospodarskih objektov, zaloga motorjev, svetilk, elektroinstalacijskega blaga po konkurenčnih cenah

POHIŠTVO
lastnega izdelka dobavlja po skrajno zmernih cenah Zaloga pohištva združenih mizarjev, Vetrinjska ulica 22, nasproti trdnice V. Weigl. 9-1

Kdor ne sme alkohola, naj pokusi

RENETO

AUTOMOBILISTI MOTOKLISTI — POZOR!

Bencin, olje, angleške Dunlop pnevmatike! V vsakem času postrežba pri bencinski črpalki, Tattenbachova ul. 14. Se priporoča Justin Gustinčič, 3381

Sprejem osebe na **DOBRO DOMAČO HRANO** Bergman, Strossmaierjeva 9. Istotam sprejem tudi gospodično v vso oskrbo in na stanovanje. 3653

Najboljši in najcenejši **MLEČNI IZDELKI** se dobe samo v mlekarni, Trg svobode 1. Solidna posrežba! 3723

Sprejem gospode na **HRANO**. Vojašniška ulica 2. 3726

Jutri, v nedeljo, 19. t. m., proslavi studensko kolesarsko društvo

10-LETNICO OBSTOJA v gostilni Mras. Studenci. Igra godba Schönherr. 3727

NAJVEČJA IZBIRA POSTELJNIH ODEJ samo v specialni trgovini A. Stuhec, Stolna 5. 3733

VINOTOC

Anton Tkalec, Ža Kalvarijo 2. odprt. 3738

GOSTILNA »PRI LIPU«
Radvanje, ob vsakem času prvovrstno ocvrte piške zelo poceni. Sortirana vina. Tscheligijevo pivo iz sodčka. 3749

GAMBRINOVA DVORANA.
Najlepši vrt v Mariboru. Prvovrstna domača hrana. Prilaga pekrska vina. Vedno sveže Tscheligijevo pivo. Sprejem abonente. 3750

PREPRIČAJTE SE
sami in rekli boste, da se toči res najboljšo vino v gostilni »Prešernova klet« v Gosposki ulici. Lokal okusno renoviran. 3769

OBLETNICE, JUBILEJE
itd. za zasebnike in podjetja odpravlja statistični oddelek informacija »Marstan«. Državna c. 20. Začasno le pismeno. Priložiti znamke. 3776

Trgovci!

Svoje blago priporočate najuspešneje in najučinkoviteje v »Večerniku«, saj je ni družine v Mariboru in bližnji okolici, ki ne bi čitala »Večernika«.

Lenka

Gospodična Elis in njeni študenti so že davno povečerjali, ko se je vrnil Vavrena. Obstal je v prednji sobi.

»Gospodična, zgodilo se je, kakor ste prerokovali.«

»Odpovedali so vam?« in prestrašeno se je ozrla v mladega moža.

»Da — v škodo mi bo, vendar me ne bo ubilo. Toda —«

»Razumiem, gospod Vavrena. Kdo ve čemu je dobro, in zvestoba zmaguje!« je pomenljivo pristavila.

»Da — upam, verujem, toda vi morate biti z mano.«

Elis mu je podala svojo drobno, suho roko, ki jo je mladi filozof hvaležno stisnil.

VIII.

V kolegiju je bilo dosti zasliševanja in razpravljanja.

Mnogi so slutili slab konec, v mestu so govorili o najhujšem. Profesor verouka, rektor in škofovski komisar so spoznali, da so se filozofi hudo pregrešili in jih je treba strogo kaznovati, da se za prihodnje na bodo dogajali panti in revolucije.

Profesor verouka je zahteval zadoščenje za sramoto, ki ga je doletela. Na srečo študentov ni tičal z njim pod istim klobukom tudi rektor, in tako se je nehote, pravzaprav namenoma nagibal na stran filozofov, ki so priznali, da niso hoteli demonstrirati proti profesorju, ampak da jih je tisto pismo tako razburilo, in pa da s prireditvijo slavnosti »majales« tudi niso nič nameravali proti pro-

esorjem, ker so jasno pokazali pred odhodom s klici »vivat« akademiji in njim.

V tem jili je izdatno podpiral stari, spoštovani pater German, ki se je v zboru zavzel zanje.

Toda strogi rektor komaj da bi pustil.

Prišlo pa je k njemu več odličnih meščanov prosit za študente.

Mnogim bi to pomagalo, toda nekaj »kolovodij«, ki so vse zasnovali, bi vendar zadela najtežja kazen. Na srečo vseh je pozabavala dogodivščina mogočnega gospoda, ki se je vsemu od srca nasmejal in se razveselil študentske korajžje.

Bil je rektorjev sosed. Ako takšen gospod iz lepega gradiča, bogat, mogočen, izgubi za koga besedico, ne pade na trdo skalo.

Grof Georg je bil tisti deus ex machi-

na, ki je vse ublažil, pomiril in dobro zaključil.

Deputacija k profesorju verouka, nekaj »primae ex moribus« in par uric v filozofskem karceru, so bile posledice, ki so zadele mnogo filozofov za vihar v kolegiju in »majales«.

Čudno, da se ni gospodična Elis razjezila nad Fribortom, ki se je v nedeljo otožnega in kislega obraza poslovil od nje in vseh na stanovanju in jo mahnil v kolegij odsedet odmerjene ure. Šema šemasta! Še norca se dela!

Tudi Vavrena je veselo odhajal in za njim renčeli medved — Špina.

Gospodična Elis ni šla ta dan z doma. Sedemindeset filozofov je pri njej stanovalo pa ni bil nikoli nobeden tako kaznovan! Vsi so že gospodje — zdaj pa kar naenkrat trije v karceru!

1000 DIN IN VEČ
zaslužite mesečno doma. Po-
trebno 2500 din. »Anos«, Ma-
ribor, Orožnova 6. 3748

MIZARSKI MOJSTER

KOROŠEC
sedaj v Frančiškanski 12, Ko-
pališki 11 se priporoča za
cenjena naročila mehkih, špe-
vršujem najkulantneje in po-
ranih in furniranih stanovanj-
skih oprem. Vsa naročila iz-
solidnih cenah, ter jamčim
za vse svoje izdelke. 3789

Posesi

HIŠA Z LOKALOM
naprodaj za 65.000 din. Nova
vas, Sp. Radvanje 3. 3710

HIŠA
v Zg. Radvanju, z gospodar-
skim poslopjem in svinjakom
naprodaj za 19.000 din, tudi
na obroke 4-500 din meseč-
no. »Triglav«, posredovalni-
ca, Maribor, Aleksandrova
cesta 12. 3715

HIŠA
z dvema velikima vrtoma
naprodaj. Studenci, Krpano-
va ulica 11. 3717

STAVBŠČA
z vsemi dovoljenji, event. na
odplačilo naprodaj. Pobrežje,
Sokoljska 23. 3728

ENODRUŽINSKO HIŠO,
2 sobi, kabinet, vse čisto pre-
slikano oddam radi preseli-
tve takoj za 20.000 din ali v
najem za 450 din. Magdalen-
ska-Delavska 69. 3732

Ugodno prodam novo
DVODRUŽINSKO HIŠO
na Tezmem. Vprašati Vrbanova
19-I., desno. 3736

Naprodaj
ENONADSTROPNA VILA
z lepim vrtom pri Tomšiče-
vem drevoredu in parcele v
Studencih poleg šole in cer-
kve. Naslov v upravi. 3740

Radi smrtnega slučaja se
proda 5 orolov

NJIV IN TRAVNIKOV
z manjšo najemniško hišo
in gospodarskim poslopjem
po ugodni ceni tik Maribora.
Kje se izve v upravi. 3756

Enonadstropna moderna vila
230.000, dvodružinska hiša,
center 180.000; dvonadstrop-
na trgovska hiša 560.000;
hiša s tovarnico, Melje din
155.000; okoliška, družinske
hiše od 10.000, posestva, kme-
tije od 30.000 dinarjev naprej
Gostilne, graščine, mline pro-
daja Posredovalnica Maribor,
Aleksandrova c. 33. 3758

Novozgradba, soba, kuhinja
vrt 10.000. — Novozgradba,
Studenci, 2 sobi kuhinja, vrt
38.000. — Trgovska hiša,
novozgradba, 6 orolov zem-
lje 60.000. — Vinogradno po-
sestvo Limbuš, 8 orolov,
185.000. — »Rapid« Gospo-
ska 28. 3769

HIŠICA
lesena, s studencem in ogra-
jo na prodaj. Zg. Radvanje,
Delavska 34. 3771

PRODAM NOVO HIŠO
zaradi selitve. Zg. Radvanje
Delavska 26. 3772

HŠO
z velikim vrtom prodam. Zg.
Radvanje, Firmova 36. 3773

Lepa
ŠTIRISTANOVANJSKA HIŠA
naprodaj za Din 130.000. —
Vprašati Divjak, Frankopa-
nova 35. 3785

PRODAM HIŠO
z vrtom po ugodni ceni. Na-
slov v upravi lista. 3788

Kupim

LEDENICO, KLOPI IN
STOLE
kupim. Smolej, Zg. Radvanje,
3714

Kupim francosko in nemško
učno knjigo
za 3. razred realne gimnazi-
je. Naslov v upravi. 3735

Prodam

Naprodaj nov, kolarsko izde-
lan

»LINZER«-VOZ.
Vprašati Štampfl, Limbuš
št. 26. 3709

VELIKO POSTELJO,
nočno omario z mramornato
ploščo, trd les, pisalno mizo,
sobni kloset in fotele pro-
dam, Radvanjska 30. 3713

Tukaj

glavni dobitniki velikega RADION tekmovanja!

1. nagrada
(Din. 10.000--):

Št. Temel, Nova vas pri Mariboru,

2. nagrada
(Din. 5.000--):

VI. Bach, Zagreb, Deželiceva ulica 8,

3. nagrada
(Din. 3.000--):

Jel. Vuković, Sombor, Valjevska 23,

4. nagrada
(Din. 2.000--):

B.V. Stefanovičeva, Šabac, Karadjordjeva 5

200 nagrad (Din. 100):

Čurčić D., Novisad
Kopan H., Jastrebarsko
Sablatnik L., Ljubljana
Gracić A., Sarajevo
Beck M., Mol
Hrast K., Jesenice
Trinaest V., Šibenik
Gole P., Krmelj
Pavetić B., Ptuj
Sžika A., Novisad
Opsinger G. Slov. Bistrica
Schmidt R., Jur. Klostec
Nagyivan M., Lazarovo
Ožegić D., Zagreb
Miholić B., Gračane
Kern A., Banjaluka
Novina A., Zagreb
Debevc F., Grahovo
Gluvačkov S., Beograd
Burić M., Črnomelj
Sešić D., Zagreb
Aleksić B., Smederevo
Arbesser A., Vršac
Ingolić Adela, Hajdina
Logar M., Rim, Toplice
Marić M., Varaždin
Puhar F., Kranj
Vedenik K., Celje
Damše A., Beograd
Glinšek M., Skale
Rovšnik M., Braslovče
Rauš S., Lazarevo
Ignjatović B., Dobrljin
Tomić M., Zemun
Zelja A., Radeče Platica
Pengal M., Ljubljana
Plovša A., Polhov gradec
Reiter M., Peščen
Babnik I., Ljubljana
Kranjc R., Sv. Rupert

Marinšek A., Ljubljana
Witenc M., Kočevje
Kobale A., Maribor
Hunjed D., Celje
Miketek K., Sarajevo
Pečinović T., Vares
Ninković O., Donji Vakuf
Vajdl M., Braslovče
Svarc M., Bačko Dobro polje
Marolt M., Leskovec
Nišković N., Novisad
Brezigar M., Ljubljana
Murko J., Osijek II
Pirc F., Žuženberg
Zdravčić S., Rudnik
Primožič M., Soštanj
Smerča M., Pančevo
Krūk J., Osijek
Matejšić O., Crikvenica
Horvat U., Zagreb
Simončeva S., Črna
Rott J., Sisak
Stanić M., Čepin
Djumić E., Osijek IV
Paripović A., Berane
Tomac M., Delnice
Vrtovec M., Ljubljana
Marković K., Povin
Stanovnik A., Brezovica
Zupni ured, Podstrana
Musil A., Sarajevo
Presler M., Vršac
Prepić Z., Split
Vosljić F., Zagreb
Muzer M., Osijek
Gvozdenović M., Novisad
Krgović M., Zlatovo
Pucelj A., Jesenice
Bukovec A., Osijek
Kranjc F., Cernica

Szoke M., Novi Vrbas
Knez A., Slovegradec
Viktorka S., Vršac
Simonik A., Novi Vrbas
Mehmed N., Lazarevo
Grošelj J., Litija
Djordjević M., Piro
Skrat A., Radovljica
Gailević D., Beograd
Repolj M., Kranj
Lenardić M., Djurdjevac
Posavac G., Osijek
Petrović J., Sombor
Pegan Z., Železnici
Taubert M., Zalog
Djordjević R., Beograd
Marušek M., Trbovlje
Molter F., Novi Vrbas
Pridž D., Negotin
Somodja D., Čačak
Hajden D., Varaždin
Prodanović S., Beograd
Babnik I., Blizović
Figenwald H., Zagreb
Stošić V., Petrovac
Hribar M., Moste
Pleško D., Nova Rača
Lazić T., B. Brestovac
Mohorić M., Trogir
Milinković I., Beograd
Habasin D., Zagreb
Volt E., Zemun
Farkaš J., Ivanovci
Zaboj J., Vrbica
Binder F., Maribor
Škročić D., Sv. Lucija
Balogh A., Skoplje
Razdira V., Kranj
Čop U., Boh. Bistrica
Mitrović V., Kamenica

Pavlin A., Radomlje
Semičar O., Mislinje
Lehar A., Sombor
Jernejčič A., Zagradec
Panajotović K., Požarevac
Vukšanić L., Hrtkovci
Šabanović V., Sarajevo
Micković Z., Beograd
Bobuš V., Zagreb
Mahečka S., Beograd
Nikolić E., Slav. Brod
Levičar M., Ljubljana
Verbajš M., Ljubljana
Gašper F., Turjak
Rakovnik A., Nova Cerkev
Stipanović D., Split
Petrović A., Ohrid
Turk D., Ljubljana
Emeršić M., Ptuj
Kosar A., Novisad
Čzaja M., Petrovgrad
Pivec M., Kraberk
Starec A., Ljubljana
Medan J., Dubrovnik
Anzelc I., Kranj
Čebe M., Fram
Širok I., Vrhnik
Skok P., Vrapče
Aulf M., Studenci
Bašić M., Srbobran
Malešević S., Koceljevo
Stokanović V., Vršac
Štiblj V., Črnomelj
Voga F., Radeče
Marold E., Bled
Kristan L., Gorenjsko
Slatner A., Ljubljana
Ostrožnik A., Gomilsko
Romano B., Sarajevo
Zabovnik M., Kamnik

Grbić N., Sid
Junković M., Krapina
Kržič I., Soštanj
Finzinger S., Kamnik
Mirković V., Palanka
Kopić M., Potplat
Findenik E., Dravograd
Stefančić M., Ljubljana
Soldak J., Mladenovac
Kinč A., Ivanovo
Dristanić K., Zagreb
Veranek F., Var. Toplice
Kobsa A., Zagreb
Daničić Lj., Gor. Milanovac
Bojaški V., Senta
Levstik K., Travnik
Stasni M., Piro
Modreč T., Jesenice
Zobenica I., Sombor
Devčić O., Zagreb
Ergotić F., Vel. Kopanica
Kovačević Ružica, Osijek
Zupančič P., Mokronog
Wild M., Pančevo
Pušnik A., Ribnica
Vodišek M., Hrasnik
Magdić K., Petrinja
Hajrnić V., Blinski Kut
Mardesić M., Zagreb
Mikša A., Rog. Slatina
Birg V., Pustošija
Vukasović V., Zagreb
Briš T., Sušine-Djurdjenovac
Vučimilović B., Zagreb
Becić G., Beograd
Štrukelj A., Borovnica
Kraiger O., Ljubljana
Balogh E., Moravice
Arh K., Zagorje
Leštar S., Novisad

Žrebanje nagrad je izvršila posebna ocenjevalna komisija.
Vsi odgovori so bili takoj ko smo jih prejeli označeni
s tekočimi številkami. Prejeli smo skupaj 294.021 rešitev
od teh 277.808 pravih in 16.213 nepravilnih. Dobitniki
nagrad so bili izžrebani.

Nagrajencem iskreno čestitamo in se zahvaljujemo prav
vsem, ki so se našega tekmovanja udeležili. Člani ocenje-
valne komisije so bili: Dr. Mate Perić Kr., javni notar,
Kamil Krvarić, ravnatelj »Hrvatskega lista«, Ing. Ante
Safner, ravnatelj Jugosl. d. d. Schicht-Lever, Dragan
Gregurović, šef reklame Jugosl. d. d. Schicht-Lever.

Kadarkoli boste odslej prali z Radionom, mislite vselej na navodilo o uporabi, ki je
tiskano na hrbtini strani vsakega zavitka. Ravnajte se natanko po njem, potem bo
Vaše perilo vedno lepo belo in bo ostalo dolgo kot novo.

RADION

PERE SAM - PERE PRIZANESLJIVO

OTROŠKI VOZIČEK,
globok, dobro ohranjen, po-
cenjen naprodaj. Naslov v upra-
vi lista. 3702

PRVOVRSTNA VIOLINA
za orkester naprodaj. Vpra-
šati od 11.-15. ure. Cena
1200 din. Naslov v upravi.
3716

ZELO DOBER RIZLING
od 5 litrov naprej 8 din liter.
Halbärth, Kalvarska 2. 3718

4 ORALE SLADKEGA SENA
na travniku na Meljskem
hribu prodaja Koprivšek-Kle-
menčič. 3710

MOTORNO KOLO BSA
500 ccm, tip 24. Na ogled
Ptujška c. 29, Tezno. 3721

OTROŠKI VOZIČEK,
skoraj nov, naprodaj. Plinar-
niška 19. 3724

UMIVALNIK
z ogledalom za kopalnico ali
brivca, vrtno garniture, sten-
ska ura, otroška postelja in
voziček ceneno naprodaj. Ob-
jarku 6-I. 3765

Več rabljenih
OTROŠKIH VOZIČKOV
in enega za dvojčka prodam.
Židovska 9. 3730

»ARIEL« 500
motocikel, sportna tipa v iz-
vrstnem stanju, elektr. luč,
signal, tahometer, komple-
ten, zelo ugodno naprodaj
tudi na obroke. Pogledati v
garaži Lotz, Maribor, Can-
karjeva ulica. 3739

Prodaj
STARO POHIŠTVO
in šivalni stroji znamke »Sin-
gers«. Koroška c. 76-I, Lor-
bek. 3754

Sobo odda
PRAZNO SOBO
oddam s 1. julijem, Betnav-
ska cesta 82. 3711

LEPO OPREMLJENO SOBO
oddam. Vrbanova 65. 3731

OPREMLJENO SOBO
eni ali dvema osebam. Ko-
roška c. 48, trafika. 3745

Opremljeno ali prazno, sončno
SOBO
takoj oddam. Aleksandrova
c. 12-II, desno. 3755

Veliko
OPREMLJENO SOBO
oddam. Klavniška ulica 2-I,
Melje. 3768

LEPO OPREMLJENO,
ZRAČNO IN SONČNO SOBO
oddam boljše gospodu. —
Ogled med 12. do 15. uro. —
Naslov v upravi. 3777

OPREMLJENO SOBO
oddam enemu ali dvema bolj-
šima gospodom, eventualno
s hrano s 1. julijem. — Jože-
Vošnjakova 21 pritličje, levo
Ogled samo popoldne. 3786

Stanovanje
STANOVANJE
dve, oziroma eno sobno,
oddam s 1. julijem. Studen-
ci Ciril-Metodova 17. 3696

SOBO IN KUHINJO
oddam. Zrkovska cesta 38,
Pobrežje. 3705

SOBO IN KUHINJO
oddam takoj. Tezno, Mai-
strova 1, pri postajališču.
3703

TRISOBNO STANOVANJE
v novejši zgradbi, z vsemi
prilagoditvami s 1. julijem od-
damo v najem. Naslov v
upravi lista. 3326

Gospoda sprejemem na
STANOVANJE IN HRANO.
Smetanova ul. 59-I, vrata 3.
3734

Gospodično sprejemem
NA STANOVANJE
IN HRANO.
Naslov v upravi. 3746

GOSPODA
sprejemem na stanovanje z
celo oskrbo. Na teden din
100.—. Vrbanova 6. Venko.
3757

SOBO IN KUHINJO
oddam. Koroška c. 76. 3766

SOBO IN KUHINJO
oddam s 1. julijem. Sloven-
ska 36. 3767

DELAVCA
sprejemem na stanovanje in
hrano ali brez. Židovska ul.
14-I, vrata 9. 3770

DVOSOBNO STANOVANJE
oddam prvega julija. Verstov-
škova 40 Pobrežje, pod Žo-
hariem. 3779

SOBO IN KUHINJO
oddam. Maribor, Gozdna uli-
ca 10. 3784

Službo išče

ISCEM POSTREŽBO
čez dan ali mesto hišnice.
Naslov v upravi. 3706

ŠIVILJA
za priproste obleke in krpa-
nje se priporoča na dom.
Vprašati pri Lahu, Stritar-
jeva 17. 3722

GOSPODIČNA
išče službo pri starem, samo-
stojnem, boljšem gospodu kor
gospodinji. Osebnost ali pis-
meno se oglašiti pri gđc.
Anici Marin damsko kroja-
štvo, Koroška c. 11. Nastopi
lahko takoj ali v teku enega
meseca. 3759

Večkrat je že prepozno, nikoli pa ni prezgodaj, da se začne s pravilno nego zob.

SARGOV

KALODONT

PROTI ZOBNEMU KAMNU

Pridite, da ozdravite!

Varaždinske Toplice spadajo med najuspešnejša evropska kopališča za reumatizem, neuralgije, išijas, protin, ženske bolezni, kožne bolezni, kronične katarje itd. Brezpo- gojno zdravilno kopanje, lepe sobe, divna okolica, izbrana druž- ba, prvovrstna jedila, nizke cene: sobe Din 20,—, kopeli Din 10,—, oskrba Din 25 — 35,— dnevno. Zahtevajte takoj prospekt od ravnatelj- stva kopališča.

Sokolsko društvo Maribor-Matica

sklicuje za sredo, dne 22. junija 1938 ob pol 20. uri

izredni društveni občni zbor

v veliki dvorani Narodnega doma s sledečim dnevnim redom:

1. Prodaja društvenega zemljišča
2. Društveni Sokolski dom
3. Slučajnosti.

V slučaju nesklepčnosti bo izredni občni zbor z istim dnevnim redom pol ure pozneje v istih prostorih brez ozira na število navzočega članstva. Udeležba obvezna. Posebna vabila se ne razpošiljajo.

ZDRAVO UPRAVA.

Zopet nov šlager pri Trpinu!

Svileno platno po Din 14—
Crep de Chine po Din 12—

Sirite »Večernik«

Motorna kolesa VICTORIA 150 cm 5 PS
pripravno za 2 osebi
so prispela! 3774 **din 6.900**

Generalno zastopstvo: J. HOJNIK - Maribor, Frančiškanska ul. 13

Mestno poglavarstvo Maribor

štev. 1691/38

Razpis dobave premoga, drv in kolobarjev

Maribor, dne 17. junija 1938.

Razpis

Mestna občina mariborska razpisuje za kritje svojih potreb zimske sezone proračunskega leta 1938/39 sledečo dobavo:

- 170 ton premoga - kosovca,
- 1.500 ton premoga - kockovca,
- 250 ton premoga - orehovca,
- 250 ton premoga - grahovca,
- 600 m³ bukovih drv - cepanic,
- 1.100 kolobarjev.

Ponudbe je vložiti v zapečatenih uradnih kuvertah najkasneje do 1. julija 1938 do 10. ure pred- poldan na naslov: Mestna podjetja - Maribor, Orožnova ul. 2/I. Vse ostale podrobnosti so intere- sentom na razpolago pri Premoženjski upravi Maribor, Frančiškanska ul. 8/II — vložišče.

Mestno poglavarstvo mariborsko

3737

Sobo išče

SOBO S ŠTEDILNIKOM, opremljeno, iščem. Naslove pustiti v upravi lista. 3744

DVA MLADA GOSPODA s 1. julijem iščeta stanovanje z oskrbo, najraje v Studen- cih. Naslov pustiti v upravi. 3761

Službo dobi**UČENCA**

z dobro šolsko izobrazbo sprejemem takoj. Weiler, Go- sposka 29. 3707

Grajska klet sprejme PIKOLO IN UČENKO za kuhinjo. 3725

Sprejem POMOŽNO NATAKARICO ev. samo za popoldne in zve- čer. Ponudbe na upravo pod »Solidna«. 3747

CEVLJARSKO ŠTEPARICO sprejemem takoj. Naslov v upravi. 3782

Garantirano čisti cvetlični med

po Din 18,— kg

Ivan Lah

specerija, kolonijale, delikatese
Maribor, Glavni trg 10

Modna novost: športi 1938

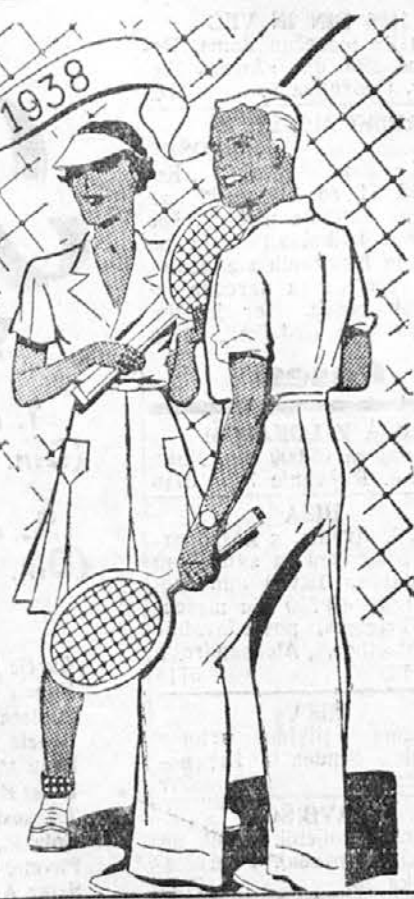
„On“ in „Ona“
nosita svilo

Najsi bo srajca ali športna bluza -- svila zelo prijetno hladi in poleg tega je v svili vsakdo „lepo oblečen“ In s kakšno lahkoto se operejo take svilene stvari! Blaga, bogata pena milnih lusk Lux prizanesljivo opere tudi naj- bolj občutljive tkanine.

za vse poletne tkanine!

se raztopi tudi v mrzli vodi!

KOLESA
raznih znamk
kakor tudi
šivalne stroje

dobite po najnižjih cenah in na mesečne obroke po din 100— pri mehaniku

Draksler-ju
Vetrinjska ul. 11

Priložnostni nakup patentnih lestev
J. Gustinčič
Tattenbachova 14, Maribor

Kolesa vseh znamk
na obroke Din 25,— tedensko
Magdalenc, Rače

Širite »Večernik«

Kopanje je veselje

toda le v novih modelih Benger, Ribana, Venera in Kajak. K tem pristojajoče kopalne čevlje in čepice, pasove in kopalne torbice.

Najokusnejše obleke za plažo pri

C. BUDEFELDT, Gosposka 4-6

Naša velika izbira vam olajša nakup. 3632

Ležalni stol

s nožnim delom!

Din

50
80
90
100
55

Streha proti solncu na železnem stojalu „
VRTNO POHISTVO V VELIKI IZBIRI

3218

WEKA-Maribor**HRANILNICA****DRAVSKE BANOVINE MARIBOR**

Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo — Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno

Sprejema vloge in knjižice na tekoči račun po najugodnejšem obrestovanju

Podružnica: CELJE nasproti pošte, pre- Južnoštajerska hranilnica